

Beleidsvisie Rondkomen

Wat doen we om te zorgen dat inwoners kunnen rondkomen?

2021 - 2025

Voorwoord

Voor u ligt de beleidsvisie Rondkomen van de gemeente Hoorn. Dit document is tot stand gekomen door een samenwerking tussen ambtenaren, maatschappelijke organisaties en de Hoornse gemeenteraad.

Als ik terugkijk naar de start van mijzelf als wethouder, dan trof ik bij mijn aantreden in 2018 een divers landschap aan initiatieven, spelregels, uitvoeringsregels en beleidsnotities aan. Allemaal met het doel om inwoners en ondernemers die het nodig hebben, in zekere mate te ondersteunen.

De tijd leert echter, dat voor zowel inwoners en ondernemers enerzijds en de gemeentelijke uitvoering anderzijds een diversiteit aan spelregels en uitvoeringsregels leidt tot een verlies in efficiency en effectiviteit in de uitvoering. Dat mag geen uitkomst zijn. Zeker niet in deze tijd.

Want COVID-19 heeft duidelijk gemaakt, hoe groot het belang is een duidelijk en helder geformuleerd beleid ten aanzien van financieel rondkomen. Juist in deze tijd, waarin de effecten van de crisis steeds meer effect heeft op de financiële situatie van veel inwoners en ondernemers van Hoorn, is het van belang om zoveel mogelijk ondersteuning te bieden.

Dat is ook wat inwoners vragen. De roep om een persoonlijke behandeling, een persoonlijk contact, de persoonlijke behandeling van de aanvraag, maken dat wij als gemeente en politiek in alle openheid en transparantie moeten duidelijk maken, wat we wel en wat we niet doen.

Daarbij blijft het voorkomen van problemen van groot belang en zetten wij actiever in op het ondersteunen van onze inwoners bij de eerste tekenen dat er iets kan zijn. Maar ook als problemen al groter zijn willen wij de drempel om contact te zoeken en hulp vragen zo laag mogelijk houden.

Met deze Beleidsvisie Rondkomen geven wij hier invulling aan. De ultieme test is de implementatie en uitvoering in de praktijk, met het bieden van de menselijke maat. Wij hebben hier hard aan gewerkt en blijven ons inzetten om dat te bereiken.

Met gepast trots bied ik deze Beleidsvisie Rondkomen aan.

(Onderstaand cursief zou ik weglaten.)

Ik wens een ieder bij elke start richting rondkomen, onderdeel uitmakend van het proces of niet, veel wijsheid toe. En roep iedereen op eraan bij te dragen dat inwoners hulp vragen bij de gemeente als zij dat nodig hebben.

Ik vertrouw er op, dat de energie en inspiratie van iedereen die betrokken is en in het bijzonder de gemeenteraad, de bron zal zijn om de inwoners en de ondernemers die het zo hard nodig hebben, te helpen.

Kholoud al Mobayed
Wethouder

Samenvatting

De Beleidsvisie Rondkomen is een uitwerking van het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2019-2023 waarin de doelen: meekomen, rondkomen en vooruitkomen, uitgewerkt zijn in negen opgaven. In deze beleidsvisie wordt antwoord gegeven op de vraag: *Wat doen we om te zorgen dat inwoners kunnen rondkomen?* en geldt voor de komende vier jaar, 2021 tot en met 2024.

De belangrijkste onderdelen waarmee antwoordt gegeven wordt op die vraag zijn:

1. Alle inwoners in Hoorn moeten kunnen rondkomen, de gemeente helpt daarbij;
2. De gemeente pakt de regie over de hulp, kijkt verder dan de hulpvraag en doet wat nodig is om het verschil te maken met een menselijke maat;
3. De hulp is eenvoudig, duidelijk en toegankelijk en
4. De hulp wordt opgepakt vanuit de ambities op de onderdelen: preventie, vroegsignalering, inkomensondersteuning, hulp bij schulden en civiele beschermingsmaatregelen.

Naar schatting hebben ruim 27.000 inwoners in Hoorn te maken met (een bepaalde mate van) moeite met rondkomen.

Binnen de beleidsvisie is rekening gehouden met de landelijke en lokale ontwikkelingen, zoals wijzigingen van wet- en/of regelgeving, Covid-19 en andere (regionale) beleidsplannen. Door een integrale projectmatige aanpak is deze beleidsvisie tot stand gekomen.

De belangrijkste definities binnen 'rondkomen' voor Hoorn zijn uitgewerkt: laag inkomen, (problematische) schuld, civiele beschermingsmaatregelen (curatele, bewind en mentorschap) en de armoedeval.

In de beleidsvisie wordt de focus gelegd op bepaalde doelgroepen inwoners:

- die ten gevolge van (landelijke) invloeden, buiten zijn/haar bereik om (tijdelijk) in financiële problemen (dreigen te) raken;
- die via de gemeente of via partners van de gemeente hulp ontvangen;
- met minderjarige kinderen;
- met inkomsten uit arbeid;
- met inkomsten uit een onderneming, met in het bijzonder zzp-status;
- met AOW-leeftijd en
- die langdurig arbeidsongeschikt zijn.

Ingezet wordt op het extra bereiken van deze groepen inwoners in de wijken waar de meeste inwoners moeten rondkomen van een laag inkomen en de meeste (problematische) schulden: Hoorn Noord, Kersenboogerd Noord en Grote Waal. Hiervoor wordt ook samengewerkt met de wijkprogramma's Hoorn Noord Venenlaankwartier, Kersenboogerd en Grote Waal.

Er wordt integraal gewerkt, dat zorgt ervoor dat inwoners beter geholpen kunnen worden. Hiervoor is bijvoorbeeld een stadsbreed team binnen 1.Hoorn: Team Rondkomen. Vanuit dit team wordt verschillende inzet geleverd om het integraal werken te waarborgen. Deze gaan onder andere over intensivering van in- en externe samenwerking, specifieke inzet ten behoeve van 'verborgen armoede', de maatwerktafel en de accountmanager rondkomen.

De acties voor de beleidsvisie richten zich op preventie, vroegsignalering, inkomensondersteuning, hulp bij schulden en civiele beschermingsmaatregelen. Hiervoor is verschillende inzet opgenomen. Per onderdeel is de ambitie:

- **Preventie:** We voorkomen dat inwoners in de (nabije) toekomst (zwaardere) hulp van de gemeente nodig hebben.
- **Vroegsignalering:** Inwoners die hulp nodig hebben, worden zo vroeg mogelijk bereikt.
- **Inkomensondersteuning:** Inwoners die dat willen worden geholpen naar een zo onafhankelijk en zelfstandig mogelijk bestaan, zonder financiële zorgen.
- **Hulp bij schulden:** Alle inwoners die dat nodig hebben krijgen hulp bij schulden. De hulp is zo toegankelijk (laagdrempelig) mogelijk en voorziet inwoners (waaronder ondernemers/ zzp'ers) met (problematische) schulden van perspectief op de kortste weg naar een schuldvrij bestaan.
- **Civiele beschermingsmaatregelen:** Inwoners worden op de juiste manier geholpen.

Om te weten of gestelde doelen worden behaald wordt ingezet op duidelijk en helder geformuleerde resultaten en monitoring. Dit geeft mogelijkheden tot sturing en bijsturing. Ook wordt communicatie proactief ingezet om de inwoners te bereiken.

Leeswijzer

Na de inleiding wordt inzicht gegeven in de landelijke en lokale ontwikkelingen rondom schuldhelpverlening, onder andere door Covid-19 (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 wordt de visie en ambitie op rondkomen beschreven, maar ook de doelgroepen die bereikt worden met de beleidsvisie. Hoofdstuk 4 gaat in op de integrale aanpak die zorgt dat de inwoners beter geholpen kunnen worden. Hoofdstuk 5 staat in het teken van de acties waarop de komende vier jaar wordt ingezet om de doelstelling van de beleidsvisie te behalen. In hoofdstuk 6 worden de resultaten, monitoring en evaluatie behandeld. In hoofdstuk 7 worden de financiële gevolgen beschreven en tot slot in hoofdstuk 8 een overzicht van de realisatie, met daarin de communicatie en risico's. De realisatie is verder uitgewerkt in een implementatieplan (bijlage 2) en de communicatie in een communicatiestrategie (bijlage 3).

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Samenvatting	3
1 Inleiding	7
2 Ontwikkelingen	9
2.1 Landelijk Actieplan Brede Schuldenaanpak	9
2.2 Wetswijzigingen	9
2.3 Decentralisatie	10
2.4 Covid-19	10
2.5 Feiten en cijfers Hoorn	10
3 Rondkomen in Hoorn	12
3.1 Visie op Rondkomen	12
3.2 Ambitie	12
3.3 Definities	12
3.4 Doelgroepen	13
4 Onze aanpak: Integraal	15
4.1 Gemeente Hoorn	15
4.2 Samenwerking	15
4.3 Financiële stimulering	17
5 Acties op Rondkomen	19
5.1 Preventie	19
5.2 Vroegsignalering	20
5.3 Inkomensondersteuning	22
5.4 Hulp bij schulden	24

5.5 Civiele beschermingsmaatregelen	25
6 Resultaten en monitoring	28
6.1 Maatschappelijke resultaten	28
11.2 Monitoring	29
7 Financiën	30
8 Realisatie	31
8.1 Acties	31
8.2 Communicatie	32
8.3 Risico's	32
9 Bijlagen	33
Bijlage 1. Stakeholdersessies	33
Bijlage 2. Implementatieplan	34
Bijlage 3. Communicatiestrategie	39

1 Inleiding

In juli 2019 is het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein 2019-2023 door de gemeenteraad in Hoorn vastgesteld. Het doel van het Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein is een gezond, kind- en gezinsvriendelijk Hoorn, waarin alle inwoners van alle leeftijden naar eigen vermogen kunnen meekomen, rondkomen en vooruitkomen.

Daaruit volgen drie doelstellingen:

- Meekomen;
- Rondkomen en
- Vooruitkomen.

Deze Beleidsvisie Rondkomen is een integrale uitwerking van de doelstelling: Rondkomen. In deze beleidsvisie is zoveel mogelijk kennis en inzicht van de gevolgen van de coronacrisis meegenomen¹.

Naast de kaderstellende rol van de raad is de wet- en regelgeving die binnen Rondkomen valt van belang voor deze beleidsvisie. De voornaamste wet- en regelgeving is:

- Algemene wet bestuursrecht;
- Gemeentewet;
- Participatiewet;
- Wet gemeentelijke schuldhulpverlening en
- Boek 1 BW.

Totstandkoming

In 2019 is voor de gemeente Hoorn een onderzoek naar (verborgen) armoede in Hoorn uitgevoerd door Bureau Bartels. Dit onderzoek leverde een 19-tal aanbevelingen op, gericht op armoede in Hoorn. Meer specifiek op:

- Kinderen;
- Verborgen armoede en
- Armoedeval.

¹ De ontwikkeling van dit beleidsstuk heeft plaatsgevonden over de periode maart 2020 – februari 2021.

Voor de totstandkoming van dit onderzoek zijn partners en inwoners betrokken geweest. Bijvoorbeeld via interviews of een enquête.

De uitkomst en aanbevelingen van dit onderzoek (die zijn weergegeven in een onderzoeksrapport²) is één van de belangrijkste uitgangspunten voor dit beleid³.

Deze beleidsvisie is via een integrale projectmatige aanpak tot stand gekomen. Er zijn bijdragen geleverd van:

- een intern projectteam van specialisten;
- een extern panel van specialisten;
- interne stakeholders;
- externe stakeholders;
- het Hoornse college van Burgemeester en Wethouders en
- de Hoornse gemeenteraad.

Dit resulteert in een beleidsstuk wat tot stand is gekomen door intensieve samenwerking met: raadsleden, wethouders, ambtenaren van de gemeente Hoorn, deurwaarders, bewindvoerders, curatoren, mentoren, ondernemers, onderwijs, woningbouwvereniging, WerkSaam, ervaringsdeskundigen, andere specialisten en inwoners.

Doelstelling

Binnen deze Beleidsvisie Rondkomen wordt antwoord gegeven op de vraag:

‘Wat doen we om te zorgen dat inwoners kunnen rondkomen?’

De strategie om dit te bereiken is:

² Armoede(beleid) Gemeente Hoorn, Eindrapport Bureau Bartels (gedeeld per brief met de gemeenteraad in Hoorn door het college op 31 januari 2019).

³ Dit onderzoek wordt in deze beleidsvisie aangeduid als: onderzoek of onderzoeksrapport.

Professionals krijgen de ruimte om te doen wat in iedere situatie nodig is. De hulpvraag staat centraal, niet het systeem. Hulp vragen of krijgen is eenvoudig, de hulp is duidelijk en toegankelijk. Er wordt individueel maatwerk geleverd. Zo krijgen inwoners de hulp die zij nodig hebben en zorgen we dat inwoners kunnen rondkomen.

We zetten in op preventie om te voorkomen dat inwoners in de problemen komen. In de gevallen waar dit niet lukt is het essentieel om inwoners zo vroeg mogelijk te bereiken.

De (financiële) situatie van ouders/ verzorgers mag de ontwikkeling van een kind niet belemmeren. Elk kind verdient de kans om mee te doen aan verenigings-, sport-, culturele- en schoolactiviteiten.

In 2025 helpt de gemeente Hoorn meer inwoners die het financieel zwaar hebben. We zorgen dat werk loont en dat meer inwoners de meest passende (financiële) hulp/ bescherming krijgen die nodig is. Hiervoor is de hulp bekend en toegankelijk.

De resultaten van de voorzieningen (effectiviteit) brengen we in beeld.

2 Ontwikkelingen

Verschillende landelijke en lokale ontwikkelingen zijn van belang voor deze beleidsvisie. De aandacht voor de armoede- en schuldenproblematiek is de afgelopen jaren sterk toegenomen in Nederland. Dit is ook noodzakelijk. Nederland is een welvarend land met relatief veel armoede. De positie van gemeenten ten opzichte van de (armoede gerelateerde) hulp aan inwoners is versterkt. En er zijn bijvoorbeeld verschillende initiatieven gestart waar gemeenten van mee kunnen profiteren om de hulpverlening aan de inwoners beter te maken. Met deze beleidsvisie gebeurt dit voor de inwoners in Hoorn.

In Hoorn is in 2019 een onderzoek naar (verborgen) armoede uitgevoerd wat verschillende cijfers en inzichten opleverde. De conclusies en aanbevelingen zijn bijvoorbeeld verwerkt in deze beleidsvisie en het bijbehorende implementatieplan.

De Beleidsvisie Rondkomen is een doorontwikkeling van de hulp aan inwoners aangevuld met nieuwe inzet om te zorgen dat inwoners in Hoorn de komende jaren beter kunnen rondkomen. Landelijke ontwikkelingen blijven de komende jaren actueel. Naast de vastgestelde wetswijzigingen die (deels gefaseerd) vanaf 2021 worden geïntroduceerd zijn andere voorstellen nog in ontwikkeling. De Tweede Kamer verkiezingen die in 2021 plaatsvinden zullen hier ook aan bijdragen⁴.

2.1 Landelijk Actieplan Brede Schuldenaanpak

Het Landelijk Actieplan Brede Schuldenaanpak (hierna: actieplan) is een collectief van maatregelen van de Nederlandse overheid om armoede- en schuldenproblematiek beter te kunnen voorkomen en verhelpen. Dit is één van de afspraken uit het landelijk coalitieakkoord en is in 2018 gestart.

⁴ Bijvoorbeeld een nieuw toeslagensysteem of andere wetswijzigingen die in ontwikkeling zijn zoals met betrekking tot de collectieve (aanvullende) zorgverzekering.

De belangrijkste doelen voor het actieplan zijn:

- Problematische schulden voorkomen;
- Ontzorgen en ondersteunen en
- Zorgvuldige en maatschappelijk verantwoorde incasso.

Vanuit dit actieplan zijn er landelijke initiatieven ontwikkeld, zoals SchuldenlabNL⁵. Het pact: 'Op weg naar een schuldenzorgvrij Nederland' is onderdeel van SchuldenlabNL.

2.2 Wetswijzigingen

Om de doelstellingen uit het actieplan te bereiken, wordt er landelijk ingezet op voorlichting, stimulering en het opschalen van slimme combinaties van effectieve methodieken. Om de ambities te realiseren, is er echter ook handelingsperspectief en grondslag nodig. Dit vraagt om wijziging van wet- en regelgeving. Per 2021 zijn/worden er acht (wijzigingen van) wetten en/of regelgevingen geïntroduceerd (deels gefaseerd) rondom:

- Wet vereenvoudiging beslagvrije voet;
- Wet stroomlijning keten voor derdenbeslag;
- Wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening;
- Adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind;
- Individuele studietoelage;
- Laaggeletterdheid;
- Wet inburgering en
- Participatiewet (wetsvoorstel fraudevorderingen en 'breed offensief').

Om deze Beleidsvisie Rondkomen toekomstbestendig te maken is zoveel mogelijk rekening gehouden met deze wetswijzigingen.

2.3 Decentralisatie

⁵ SchuldenlabNL is een landelijke samenvoeging van succesvolle projecten ter bestrijding of voorkoming van armoede- en schuldenproblematiek.

Per 2015 zijn via transities in de Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning verschillende (extra) taken bij gemeenten belegd. De reden hiervoor is dat gemeenten het dichtst bij inwoners staan die de hulp nodig hebben en daardoor in staat zijn integraal te werken en maatwerk te leveren. In de gemeente Hoorn is gekozen om via 1.Hoorn in het sociaal domein dicht bij de inwoner te staan, integraal te werken en maatwerk te leveren.

Ten aanzien van de armoede- en schuldenbestrijding hebben gemeenten grotendeels⁶ de regie gekregen. De inzet via gemeenten wordt de afgelopen jaren geïntensiveerd met extra middelen. Deze zijn structureel (bijvoorbeeld: decentralisatieuitkering kansarme kinderen, 'Kleinsmagelden') en incidenteel (bijvoorbeeld: decentralisatieuitkering intensivering armoede- en schuldenaangepak coronacrisis).

Lokale ontwikkelingen

- Regionale aanpak laaggeletterdheid;
- Beleid en implementatie wet inburgering (regionaal);
- Lokale gezondheidsnota;
- Sociale basis infrastructuur;
- Uitvoeringsnota preventief jeugdbeleid en
- Beleidsplan WerkSaam Westfriesland.

2.4 Covid-19

Sinds maart 2020 is er in Nederland sprake van een 'coronacrisis' onder invloed van de Covid-19 pandemie. In Hoorn is sinds december 2020 sprake van een lichte stijging in het aantal inwoners dat hulp vraagt voor inkomensondersteuning en schuldhelpverlening. De verwachting is dat voor de langere termijn sprake zal zijn van een verdere stijging van het aantal hulpvragen.

De grootste stijging wordt verwacht in de jaren na het einde van de pandemie, wanneer overheidssteun wordt afgebouwd of eindigt. De groep inwoners die in aanmerking komt voor hulp wordt groter. Daarnaast is de verwachting dat er een groep inwoners bijkomt die een daling van inkomen heeft waardoor de

⁶ Met uitzondering van kwijtschelding gemeentelijke belastingen, het toeslagenstelsel en heffingskortingen op de inkomstenbelasting.

druk op de financiële situatie toeneemt. Dit gaat niet direct om inwoners die daarmee in de laag inkomen categorie vallen. Bij deze inwoners is sprake van een tijdelijke inkomensdaling die grotendeels, bijvoorbeeld door inzet van maatwerk, verholpen kan worden.

Vanaf maart 2021 zullen een groot deel van deze inwoners met terugwerkende kracht tot januari 2021 geholpen gaan worden via de 'TONK'⁷. Verder blijft de gemeente Hoorn zich op dit onderdeel ontwikkelen en inzetten om inwoners, waaronder specifiek ondernemers/ zzp'ers, die gedupeerd zijn ten gevolge van de coronacrisis, te helpen.

Deze doelgroep wordt in de beleidsvisie algemeen beschreven⁸. Dit zorgt dat het beleid in Hoorn toekomstbestendig is en ruimte biedt aan de nieuwe categorie inwoners die door het soort situaties als de coronacrisis in de problemen (dreigen te) raken.

2.5 Feiten en cijfers Hoorn

In het uitgevoerde onderzoek is het volgende onderzocht:

'Het verkrijgen van inzicht in de (verborgen) armoedeproblematiek in Hoorn alsmede de (effectiviteit van de) initiatieven op dit terrein en lessen die daaruit te destilleren zijn voor een gerichte aanpak van de verborgen armoede en armoedeval.'

Van verborgen armoede is sprake als inwoners rond moeten komen van een laag inkomen maar geen hulp krijgen. De armoedeval is volgens het onderzoeksrapport een situatie waarin het voor mensen met een laag inkomen niet loont om betaald werk te aanvaarden.

Volgens de meest recente cijfers moesten in 2017 ca. 4.500 van de 31.800 huishoudens in Hoorn rondkomen van een laag inkomen⁹. Eén op de zeven

⁷ TONK staat voor: Tijdelijke overbrugging noodzakelijke kosten.

⁸ Zie doelgroepen in paragraaf 3.4 van deze beleidsvisie.

⁹ Deze cijfers verschijnen periodiek eens in de zoveel jaar. De verwachting is dat deze sinds 2017 tot aanvang van de coronacrisis niet veel uiteenlopen.

huishoudens had dus een risico op armoede. Hoorn wijkt hierin niet af van het landelijk gemiddelde.

Naar schatting gaat dit om ruim 27.000 inwoners in Hoorn¹⁰ die te maken hebben met (een bepaalde mate van) moeite met rondkomen.

Moeite met rondkomen

Onder alle huishoudens in Hoorn is in november en december 2019 een enquête gehouden waarin vragen gesteld werden over de mate waarin huishoudens in Hoorn kunnen rondkomen. De resultaten hiervan zijn in het onderzoeksrapport weergegeven. Door het onderzoek weten we dat:

- Voor 12% van alle huishoudens geldt dat zij moeilijk rond kunnen komen van hun inkomen.
- Voor nog eens 18% van de huishoudens geldt dat zij in de ene periode makkelijk en in de andere periode moeilijk rond kunnen komen. Dit komt door stijgende kosten en hoge vaste lasten. Bij een derde van de huishoudens die (soms) moeite heeft met rondkomen, komen betalingsachterstanden voor.

Cirkeldiagram: inwoners die moeite hebben met rondkomen, resultaten van de enquête onder huishoudens.

Drie op de tien huishoudens geeft aan dat het niet moeilijk is om rond te komen, maar dat het ook niet gemakkelijk is. Hier is het besteedbaar budget doorgaans niet groot, maar wel toereikend voor noodzakelijke uitgaven en voor een minimum aan ontspanning en maatschappelijke participatie.

De resterende vier op de tien huishoudens heeft geen moeite om van hun inkomen rond te komen.

¹⁰ 38% van de Nederlandse huishoudens komt moeilijk rond. Bron: Nibud, 2021. Hoorn heeft 33.162 huishoudens, met gemiddeld 2,21 personen per huishouden. Bron: waarstaatjegemeente.nl, 2021.

3 Rondkomen in Hoorn

3.1 Visie op Rondkomen

Alle inwoners in Hoorn moeten kunnen rondkomen. Als dit niet lukt of dit dreigt niet te lukken krijgen inwoners de hulp die zij in hun situatie nodig hebben om te kunnen rondkomen. De gemeente pakt de regie over de hulp en zorgt voor een menselijke maat. Hulp van de gemeente kijkt verder dan de hulpvraag en doet wat nodig is om het verschil te maken. Die hulp is eenvoudig, duidelijk en toegankelijk.

Iedere inwoner verdient de kans om mee te doen aan de samenleving (participeren), kinderen krijgen gelijke kansen en groeien zorgeloos op. Stress wordt gereduceerd en waar nodig wordt een inwoner ontzorgt. Inwoners krijgen vaardigheden aangereikt en worden vaardig gemaakt in rondkomen vanaf de basisschool.

3.2 Ambitie

De gemeente Hoorn wil helpen bij het voorkomen dat inwoners niet kunnen rondkomen en wil helpen wanneer inwoners niet kunnen rondkomen. Dit raakt verschillende onderdelen die de gemeente Hoorn als taak heeft of als hulpverlening/ voorziening aan inwoners biedt. In deze beleidsvisie is hiervoor een onderverdeling gemaakt in:

- Preventie;
- Vroegsignalering;
- Inkomensondersteuning;
- Hulp bij schulden en
- Civiele beschermingsmaatregelen.

Per onderdeel betekent dit:

- **Preventie:** We voorkomen dat inwoners in de (nabije) toekomst (zwaardere) hulp van de gemeente nodig hebben.
- **Vroegsignalering:** Inwoners die hulp nodig hebben, worden zo vroeg mogelijk bereikt.
- **Inkomensondersteuning:** Inwoners die dat willen worden geholpen naar een zo onafhankelijk en zelfstandig mogelijk bestaan, zonder financiële zorgen.
- **Hulp bij schulden:** Alle inwoners die dat nodig hebben krijgen hulp bij schulden. De hulp is zo toegankelijk (laagdrempelig) mogelijk en voorziet inwoners (waaronder ondernemers/ zzp'ers) met (problematische) schulden van perspectief op de kortste weg naar een schuldvrij bestaan.
- **Civiele beschermingsmaatregelen:** Inwoners worden op de juiste manier geholpen.

3.3 Definities

Het is voor het bereiken van inwoners, de hulp en verstrekking van voorzieningen belangrijk om duidelijke definities¹¹ te hanteren. Maar ook voor de inwoners zelf, bijvoorbeeld voor de rechtszekerheid.

Laag inkomen

Inwoners komen in aanmerking voor inkomensondersteuning wanneer zij een laag inkomen hebben en een bescheiden vermogen¹². Er is sprake van een laag inkomen wanneer het inkomen niet hoger is dan maximaal 120% van de toepasselijke landelijke bijstandsnorm (incl. vakantiegeld)¹³. Bij een hoger

¹¹ Deze definities zijn tot stand gekomen op basis van wet- en regelgeving, aangevuld op basis van het onderzoeksrapport en het bestaande beleid van de gemeente Hoorn.

¹² Een bescheiden vermogen is een vermogen dat lager is dan de grenzen genoemd in artikel 34 lid 3 Participatiewet.

¹³ Waarbij artikel 22a Participatiewet (kostendelersnorm) buiten beschouwing wordt gelaten.

inkomen of een hoger vermogen wordt verwacht dat dit inkomen of vermogen (deels) ingezet wordt voor bijzondere, noodzakelijke kosten die zich voordoen.

(Problematische) schuld

Een schuld is een achterstand in de betaling wanneer die betaling niet binnen de eerste betalingsherinnering voldaan is.

Een problematische schuld is een financiële situatie waarin redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijk persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of als hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen.

Civiele beschermingsmaatregelen

Civiele beschermingsmaatregelen zijn de wettelijke maatregelen uit boek 1 BW, curatele, bewind en mentorschap.

- Curatele is een beschermingsmaatregel voor inwoners die hun belangen niet naar behoren kunnen waarnemen.
- Beschermingsbewind is een beschermingsmaatregel voor inwoners die hun vermogensrechtelijke belangen niet naar behoren kunnen waarnemen.
- Mentorschap is een beschermingsmaatregel voor inwoners die hun niet vermogensrechtelijke belangen naar behoren kunnen waarnemen.

Tabel: Overzicht civiele beschermingsmaatregelen

Maatregel:	Curatele	Beschermings-bewind	Mentorschap
Herkomst:	Art. 378 Boek 1 BW	Art. 431 Boek 1 BW	Art. 450 Boek 1 BW
Leidt juridisch tot:	Handelingson-bekwaamheid	Handelingson-bevoegdheid (vermogens-rechtelijk)	Handelingson-bevoegdheid (niet-vermogens-rechtelijk)
Betreffend:	Alle belangen van een meerderjarige	Vermogens-rechtelijke belangen van een meerderjarige	Niet vermogens-rechtelijke belangen van een meerderjarige

Gronden/ soorten:	- Lichamelijke of geestelijke toestand - Gewoonte van drank- en/of drugsmisbruik	- Lichamelijke of geestelijke toestand - Verkwisting of het hebben van proble-matische schulden	- Geestelijke of lichamelijke toestand
----------------------	---	--	--

Armoedeval

De armoedeval is een achteruitgang van het netto inkomen bij (meer) werken¹⁴. Dit zijn situaties waar werken niet loont. Bijvoorbeeld door het wegvallen van landelijke en/of lokale inkomensondersteuning of kwijtscheldingen. Dit kan gaan om situaties van meer werken of vanuit een uitkering naar werk.

3.4 Doelgroepen

De gemeente Hoorn wil alle inwoners die hulp nodig hebben, helpen. De reikwijdte van de hulp bij rondkomen die de gemeente Hoorn aan inwoners biedt gaat over inwoners die:

- Een laag inkomen hebben;
- Willen voorkomen dat zij in een (problematische) schuldsituatie raken;
- (Problematische) schulden hebben en
- Die onder curatele, bewind en/of mentorschap willen, zijn of worden gesteld¹⁵.

Bepaalde (groepen) inwoners kunnen beter geholpen worden als daarop gefocust wordt. Bijvoorbeeld door gerichte inzet van communicatiemiddelen. De doelgroepen waarop in de uitvoering van dit beleid de focus op komt te liggen¹⁶ zijn:

- Inwoners die ten gevolge van (landelijke) invloeden, buiten zijn/ haar bereik om (tijdelijk) in financiële problemen (dreigen te) raken;

¹⁴ Stimulansz, oktober 2019: Samenspel centraal en decentraal inkomensbeleid.

¹⁵ Een inwoner kan onder curatele worden gesteld, onder bewind, onder mentorschap en onder bewind in combinatie met mentorschap.

¹⁶ Niet limitatief.

- Inwoners die via de gemeente of via partners van de gemeente hulp ontvangen¹⁷;
- Inwoners met minderjarige kinderen;
- Inwoners met inkomsten uit arbeid;
- Inwoners met inkomsten uit een onderneming, met in het bijzonder zzp-status;
- Inwoners met AOW-leeftijd en
- Inwoners die langdurig arbeidsongeschikt zijn.

Ingezet wordt op het extra bereiken van deze groepen inwoners in de wijken waar de meeste inwoners moeten rondkomen van een laag inkomen en de meeste (problematische) schulden: Hoorn Noord, Kersenboogerd Noord en Grote Waal. Hiervoor wordt ook samengewerkt met de wijkprogramma's Hoorn Noord Venenlaankwartier, Kersenboogerd en Grote Waal.

¹⁷ Zoals: inwoners met een uitkering via WerkSaam, inwoners die kwijtschelding gemeentelijke belastingen ontvangen, inwoners die via andere voorzieningen van 1.Hoorn geholpen worden, inwoners die bijvoorbeeld via de maatschappelijke opvang of begeleid wonen hulp krijgen en inwoners waarbij sprake is van 'life events' zoals: geboorte, overlijden of echtscheiding.

4 Onze aanpak: Integraal

4.1 Gemeente Hoorn

De gemeente Hoorn wil dat alle inwoners de hulp krijgen die nodig is. Eén op de drie huishoudens in Hoorn heeft moeite met rondkomen¹⁸. De leefsituatie van mensen met een laag inkomen gaat vaak samen met grote en kleine problemen op verschillende levensterreinen. Ook multiproblematiek speelt hierin een rol of het verband tussen armoede en gezondheid. We bieden stress sensitieve hulpverlening. De stress van schulden kan leiden tot fysieke en psychische gezondheidsklachten, die de situaties kan verergeren. Zo bleek uit onderzoek¹⁹ dat door een 'schaarste', bijvoorbeeld aan geld, je gedachten steeds naar datgene wat er niet of onvoldoende is wordt getrokken. Hierdoor zijn inwoners minder goed in staat te relativeren of keuzes te overzien. Waarmee er slechtere keuzes worden gemaakt en minder aandacht is voor andere belangrijke onderdelen van het leven zoals gezondheid. Daarnaast is er vaak sprake van laaggeletterdheid²⁰.

Aanpak

Een integrale aanpak zorgt ervoor dat inwoners beter geholpen kunnen worden. Dat gebeurt integraal vanuit 1.Hoorn. Er is een stadsbreed team binnen 1.Hoorn: Team Rondkomen. In dit team werken rondkomen consulenten. Zij werken zo veel mogelijk generalistisch en zijn een vast aanspreekpunt voor de inwoner. Zij pakken (nieuwe) taken rondom de implementatie en uitvoering van deze Beleidsvisie Rondkomen op en voeren

¹⁸ Zie paragraaf 2.5.

¹⁹ Sendhil Mullainathan en Eldar Shafir, Schaarste: Hoe gebrek aan tijd en geld ons gedrag bepalen, Maven Publishing 2013.

²⁰ Laaggeletterdheid is een term voor mensen die moeite hebben met lezen, schrijven en/of rekenen. Vaak hebben deze mensen ook moeite met digitale vaardigheden.

de regie over een Rondkomen hulpvraag van een inwoner. Hierin worden zij ondersteund, bijvoorbeeld met communicatie(middelen).

Tussen Team Rondkomen van de gemeente Hoorn, de andere teams en samenwerkingspartners van de gemeente wordt zoveel mogelijk verbinding gelegd. Om het integraal werken te waarborgen zorgen wij dat:

- Rondkomen een vast onderdeel wordt in de perspectiefplannen van 1.Hoorn;
- Er (steeds) nieuwe interne en externe samenwerkingen (kunnen) worden aangegaan of deze samenwerkingen worden geoptimaliseerd;
- Deze samenwerkingen worden vastgelegd in afspraken welke bijvoorbeeld worden doorgevoerd in werkinstructies;
- Partijen bekend zijn met elkaars voorzieningen en mogelijkheden;
- Partijen bereikbaar zijn voor vragen en
- Inwoners via die partijen eenvoudig naar team Rondkomen kunnen worden doorverwezen voor hulp.

Als nieuw onderdeel geldt dat Team Rondkomen in de implementatie en uitvoering van deze beleidsvisie de hulp en inzet bij civiele beschermingsmaatregelen oppakt.

4.2 Samenwerking

Intern

Intern is het belangrijk dat medewerkers van de gemeente Hoorn toegang hebben tot een duidelijk overzicht van de hulpverlening en voorzieningen die wij als gemeente aan onze inwoners bieden. De communicatie inzet wordt hierin geborgd. Dit kan via de website en intranet. Ook is het belangrijk dat er eenvoudig, duidelijke en toegankelijke manieren zijn om de collega's van team Rondkomen te bereiken. Inwoners die hulp bij rondkomen kunnen gebruiken moeten zo snel mogelijk door medewerkers van de gemeente gesignaleerd worden en worden overgedragen aan een collega van team Rondkomen. Hierover kunnen ook afspraken tussen teams gemaakt worden en kan voorlichting gegeven worden aan andere teams. (Mogelijke) problemen met

rondkomen bij een inwoner worden sneller gesignaleerd als er een beeld is van waarmee inwoners geholpen kunnen worden.

Extern

Ook voor externen is het belangrijk dat er toegang is tot een duidelijk overzicht van de hulpverlening en voorzieningen die aan inwoners geboden wordt. Externe partijen (in de meeste gevallen professionele organisaties profit/ non-profit en vrijwilligersorganisaties) dragen bij aan het bereik van de voorzieningen en vullen de gemeentelijke voorzieningen aan met hun hulpverlening/ ondersteuning. Om dit te versterken krijgen externe partijen periodiek specifieke informatie waarin overzichtelijk gewezen wordt op de voorzieningen van de gemeente, hierin kunnen ook voorzieningen van partners opgenomen worden. De communicatie inzet van de gemeente Hoorn wordt hierin geborgd, specifiek op het uitdragen van een eenduidige boodschap voor hulp naar inwoners. Alle 'pijlen' moeten dezelfde kant op wijzen.

Verborgen armoede

Voor de gemeente Hoorn is samenwerking met deze externen belangrijk omdat zij op plekken komen waar de gemeente niet komt. Zij bereiken de inwoners die de gemeente niet bereikt. Zij spelen dus een belangrijke rol in het bereiken van de 'verborgen armoede'. Externe partijen staan soms dichterbij de inwoner.

De gemeente Hoorn:

- Stimuleert de verbinding tussen externe partijen;
- Zorgt dat het voor externe partijen eenvoudig, duidelijk en toegankelijk is om inwoners door te verwijzen of aan te melden voor hulp bij team Rondkomen;
- Gaat professionele samenwerkingen aan met externe partijen waarbij gemaakte afspraken zo veel mogelijk schriftelijk worden vastgelegd en het bereik in de leefwereld van de inwoner versterkt wordt; en
- Geeft voorlichting aan de externe partijen.

Maatwerktafel

Wanneer bestaande voorzieningen op zichzelf onvoldoende blijken wordt met inzet van de maatwerktafel een oplossing voor een inwoner gevonden. Dit

gebeurt in een integrale samenwerking met interne maar ook externe partners. Dit is een instrument wat vanuit 1.Hoorn als standaard werkwijze wordt ingezet bij de complexe gevallen van hulp aan inwoners.

Voor iedereen die een hulpvraag stelt, wordt op deze manier een passende integrale oplossing gezocht en gevonden. Interne- en externe partijen zijn via de maatwerktafel met elkaar verbonden en versterken elkaar ten gunste van de inwoner.

Accountmanager Rondkomen

De accountmanager Rondkomen zorgt voor verbinding, samenhang en bevordert de samenwerking tussen gemeente, organisaties, netwerken en (groepen) inwoners. De accountmanager geeft signalen af en focust op het vergroten van het bereik. Ook zet de accountmanager zich actief in op het bereiken van de doelgroepen.

De functie van de accountmanager speelt een centrale rol in de verbinding tussen de interne organisatie en externe organisaties. De accountmanager is het aanspreekpunt voor externen met vragen en de aangewezen persoon om de juiste hulp/ inzet effectief te organiseren. En speelt een cruciale rol in het verbinden van deze beleidsvisie via een nauwe samenwerking in de implementatie met de stad.

Westfriesland

Westfriesland werkt volop aan een integrale aanpak en samenwerking tussen overheden en maatschappelijke instellingen. Tussen de Westfriesse gemeenten (Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec) is het Pact van Westfriesland 7.1 gesloten²¹. Het doel hiervan is om de samenwerking op gebied van wonen, werken, onderwijs, bereikbaarheid, sociaal domein en vrije tijd te versterken. De lessen en de ambities voor verdere samenwerking staan in het Pact.

De gemeenten werken de komende jaren onder meer samen op het gebied van participatie via WerkSaam Westfriesland en schuldhelpverlening via de gemeenten in de regio. Door de krachten te bundelen, open te staan voor

²¹ Vastgesteld in de gemeenteraad in Hoorn van 20 oktober 2020.

vernieuwing en innovatie en daar ook zelf proactief in te investeren. Ervaringen worden over en weer gedeeld.

De samenwerking in Westfriesland op het gebied van rondkomen wordt ingezet om:

- Het beleid te uniformeren;
- Inwoners beter te bereiken;
- Kennis te delen;
- Gezamenlijke belangen te waarborgen en
- Successen te vergroten.

Landelijke samenwerking

De gemeente Hoorn is landelijk actief. We zijn lid van de VNG en het G40 steden netwerk. De VNG is het collectief van alle gemeenten in Nederland en de G40 is het collectief van de 40 grootste gemeenten in Nederland.

Vanuit de VNG en G40 wordt samengewerkt voor belangenbehartiging en kennisdeling.

Armoede- en schuldenproblematiek is een onderwerp dat landelijk hoog op de agenda staat. Hiervoor zijn verschillende initiatieven gaande, bijvoorbeeld onder het Landelijk Actieplan Brede Schuldenaanpak waarover in paragraaf 3.1 meer is geschreven. De komende jaren worden hier nieuwe initiatieven aan toegevoegd.

De gemeente Hoorn probeert hierin actief aan te sluiten. Dit stelt de gemeente Hoorn in staat om de belangen van de inwoners in Hoorn én Westfriesland landelijk te vertegenwoordigen. Zo kan de gemeente Hoorn en Westfriesland:

- Invloed uitoefenen op landelijk en lokaal beleid;
- Als gemeente en regio beter gezien worden;
- Kennis- en ervaringen delen met vergelijkbare gemeenten;
- Kennis- en ervaringen krijgen vanuit vergelijkbare gemeenten;
- Regionaal en lokaal kennis- en informatiepartner zijn en
- Sneller schakelen/ kennis- en informatie beter toepassen in de hulp die de inwoners in Hoorn krijgen.

Sinds 2019 is de gemeente Hoorn binnen thema's op het landelijke armoede- en schuldendomein actief betrokken. De gemeente Hoorn 'zit aan tafel', praat,

denkt en doet mee op bestuurlijk en ambtelijk niveau. Bijvoorbeeld in contact met het ministerie, VNG, G40 en G4 gemeenten. Dit draagt bij aan de ambitie om 'meer stad te worden'.

4.3 Financiële stimulering

Er wordt door professionele, profit/ non-profit en vrijwilligersorganisaties (veelal stichtingen) regelmatig een beroep gedaan op het verkrijgen van een subsidie voor de inwoners die moeite hebben met rondkomen. De bereidheid onder inwoners/ organisaties om een positieve bijdrage te leveren aan de mate waarin inwoners in Hoorn kunnen rondkomen is groot. Maar er is een gebrek aan middelen om dit te realiseren. Er is dan ook een grote verscheidenheid aan initiatieven die regelmatig aanspraak willen maken op een bijdrage van de Gemeente Hoorn. Initiatieven die niet allemaal voor een bijdrage in aanmerking (kunnen) komen. De komende jaren is het van belang dat initiatieven (bijvoorbeeld in de vorm van stichtingen) steeds meer gaan samenwerken om van elkaars sterke punten te profiteren, krachten te bundelen, meer inwoners te bereiken en kosten te delen.

Vooraf op het gebied van preventie, vroegsignalering of (met name bij hulp bij schulden) ter ondersteuning van een voorziening kunnen deze organisaties/ initiatieven effectief worden ingezet. Dit gaat bijvoorbeeld om inzet van maatjes/ coaches/ ervaringsdeskundigen. De gemeente Hoorn wil deze initiatieven stimuleren met een bijdrage. Maar dit vergt wel een bepaalde mate van professionaliteit van een organisatie. Voor de aanvraag van een subsidie gelden de algemene regels van de subsidieverordening van de gemeente Hoorn en de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), aangevuld door het specifieke beleid²².

Stimuleringsbudget Rondkomen

De budgetten voor de subsidievertrekkingen die onder de Beleidsvisie Rondkomen worden verstrekt (incidenteel en structureel) zijn samengevoegd in het 'Stimuleringsbudget Rondkomen'. Dit maakt de verstrekkingen van subsidies overzichtelijker.

²² Zoals deze beleidsvisie: 'Beleidsvisie Rondkomen'.

Bij de verstrekking van een subsidie wordt rekening gehouden met het voorkomen van overlap. Voorzieningen/ initiatieven moeten, om in aanmerking te komen voor een subsidie:

- Onderbouwd bijdragen aan het bereiken van de visie en ambities uit de Beleidsvisie Rondkomen;
- Een onderbouwde bijdrage leveren aan de acties/ inzet uit de Beleidsvisie Rondkomen en
- Andere acties/ inzet uit de Beleidsvisie Rondkomen aanvullen of versterken.

5 Acties op Rondkomen

5.1 Preventie

Het helpen van inwoners bij het rondkomen is net zo belangrijk als het voorkomen dat inwoners die hulp nodig hebben. Moeite met rondkomen gaat vaak van generatie op generatie over. Dit proberen wij te doorbreken. We maken inwoners financieel vaardig en zo zelfredzaam mogelijk, vanaf de basisschoolleeftijd.

De gemeente Hoorn wil dat werken loont. Met preventieve inzet wordt voorkomen dat inwoners in de (nabije) toekomst hulp van de gemeente nodig hebben en wordt bijvoorbeeld kostbare hulp bij schulden voorkomen. Zo kunnen inwoners zoveel mogelijk zelfredzaam blijven. Dit is ook onderdeel van de sociale basis infrastructuur.

Inwoners worden vanuit een uitkering geholpen bij het krijgen van financieel inzicht en het effect op hun financiële situatie zodra zij aan het werk gaan. De gemeente Hoorn zet in op het zo zelfredzaam mogelijk maken en blijven van inwoners. Dit vergroot het gevoel van eigenwaarde en versterkt het zelfbeschikkingsrecht. Er wordt gezorgd dat inwoners op de hoogte zijn van de hulp van de gemeente, vóórdat die hulp nodig is en dat inwoners aanspraak maken op alle voorzieningen waar zij recht op hebben zodat werk ook echt loont.

Ambitie:

Voorkomen wordt dat inwoners in de (nabije) toekomst (zwaardere) hulp van de gemeente nodig hebben.

Inzet:

- **Financiële educatie via het onderwijs**

Via financiële educatie vanaf de basisschool²³ worden inwoners financieel bewust gemaakt. Er wordt een basis gelegd voor financiële zelfredzaamheid in de toekomst. Er wordt op beleidsniveau integraal samengewerkt om dit structureel te waarborgen binnen het onderwijs en op uitvoeringsniveau om de financiële vaardigheden en kennis op het gebied van omgaan met geld van minderjarigen te vergroten.

- **Voorlichting bij life events**

Inwoners krijgen bij life events zoals geboorte, overlijden en echtscheiding, voorlichting over hun (mogelijk) veranderende financiële situatie. Dit gebeurt via integrale samenwerking tussen team Rondkomen, 1.Hoorn, Burgerzaken en (nieuwe) samenwerkingspartners zoals verloskundigenpraktijken, huisartsen, advocatuur, notarissen en uitvaartondernemers.

- **Voorlichting via (grote) werkgevers**

Inwoners uit Hoorn die inkomen uit loondienst hebben worden via samenwerkingen met (grote) werkgevers in Hoorn voorgelicht over financiële vaardigheden en omgaan met geld.

- **Voorlichting via ondernemers/ zzp'ers -organisaties**

Inwoners met een eigen onderneming of zzp'ers uit Hoorn worden via samenwerkingen met ondernemers/ zzp'ers organisaties voorgelicht over financiële vaardigheden en omgaan met geld.

- **Voorlichting aan uitkeringsgerechtigden**

Via samenwerkingen met WerkSaam en het UWV worden inwoners uit Hoorn voorgelicht over financiële vaardigheden en omgaan met geld.

- **Individuele gesprekken bij bijstandsuitkering via WerkSaam**

Inwoners die een bijstandsuitkering via WerkSaam ontvangen krijgen individuele gesprekken aangeboden waarin de financiële gevolgen

²³ Er wordt samengewerkt met scholen die dit willen. Financiële educatie is geen vast onderdeel van het 'lespakket' binnen het onderwijs.

van het verrichten van betaalde arbeid specifiek in de situatie van die inwoner bekeken worden.

- **Pilot: WerkloonT**

Er wordt een pilot gestart om te voorkomen dat inwoners in een armoedeval raken. Via deze pilot krijgen tenminste 50 inwoners hulp en inzicht in het voorkomen van de armoedeval. Hiervoor wordt de rekentool 'WerkloonT' van Stimulansz ingezet. Inwoners bij wie sprake is van de armoedeval worden hiervoor door inzet van maatwerk gecompenseerd²⁴, waarmee de armoedeval wordt weggenomen en de uitstroom naar werk bevordert. Deze inwoners worden begeleid naar een financiële situatie zonder armoedeval.

Uit onderzoek²⁵ blijkt dat het risico op armoedeval het meest voorkomt in de groepen: kostwinners met schoolgaande kinderen en alleenstaande ouders met kinderen. Deze pilot richt zich op deze twee doelgroepen.

Voorbeelden

- Tess zit sinds groep 4 op de Jules Verne basisschool in Hoorn. Toen is zij met haar moeder en broertje Sam aan de Neptunushof komen wonen nadat die gescheiden is van haar vader. Tess zit nu in groep 7 en krijgt na de herfstvakantie een theateervoorstelling van 'Theatergroep Play Back'. De voorstelling maakt indruk op haar. Ze leert er dingen over geld, keuzes maken en hoe sommige dingen straks gaan op de middelbare school. Ook krijgt ze voorlichting over welke hulp de gemeente allemaal kan bieden als je wat moeilijker kan rondkomen. Thuis vertelt zij hierover aan haar moeder, kijken ze samen op de website van de gemeente Hoorn en blijken ze in aanmerking te komen voor de collectieve zorgverzekering, bijzondere bijstand en het kindpakket. In het weekend vraagt de moeder van Tess en Sam die aan.
- Achmed en Fadime zijn al 35 jaar getrouwd. Fadime is op 68-jarige leeftijd in haar slaap aan een hartstilstand overleden. Achmed wil zelf de

overlijdensaangifte doen en komt dat doen op het gemeentehuis. Na het doen van de aangifte krijgt hij een bevestiging mee en een folder over hulp bij rondkomen. Een paar weken na de begrafenis komt Achmed de folder thuis tegen. Hij ziet daarin handige informatie om te voorkomen dat hij in de financiële problemen raakt. Achmed heeft een AOW-uitkering en een klein aanvullend pensioen. Hij is benieuwd of er nog meer tips voor zijn om beter rond te kunnen komen in zijn situatie en of hij aanspraak kan maken op voorzieningen van de gemeente. Dezelfde dag maakt hij een afspraak met team Rondkomen.

- Marco werkt naar tevredenheid van zijn werkgever al 5 jaar in het distributie magazijn van de LIDL in Zwaag. De laatste tijd zijn er wat problemen met Marco, zijn inzet is minder en hij meldt zich vaker ziek. Wat zijn werkgever niet weet is dat het thuis wat minder gaat. Er is veel stress in huis sinds hij en zijn vrouw 5 maanden geleden ouders zijn geworden van een tweeling. De zorg voor de tweeling vergt veel en er zijn financiële zorgen. Wanneer de werkgever het verzoek krijgt om loonbeslag in te houden van het loon van Marco is meer duidelijk. Marco krijgt een gesprek met zijn werkgever waarin die hem steunt en samen met hem contact zoekt bij team Rondkomen voor hulp.
- Ruben leeft van de bijstand, hij wil graag werken maar hij is bang voor de (financiële) consequenties hiervan. Een medewerker van Team Rondkomen helpt hem met het krijgen van inzicht in zijn bestaande financiële situatie en een toekomstige situatie bij het accepteren van een baan. Daaruit blijkt dat hij kosten moet maken voor woon-werkverkeer, waardoor hij onder de streep minder te besteden heeft. Deze kosten krijgt hij niet van zijn toekomstige werkgever vergoed. De gemeente besluit dit tijdelijk te compenseren met behulp van maatwerk. Dit neemt de zorgen weg en bevordert de uitstroom naar werk.

5.2 Vroegsignalering

Hoe eerder de gemeente Hoorn inwoners bereikt, des te sneller een inwoner uit de problemen is en hoe minder impact die problemen (op korte en lange termijn) op het leven van de inwoner en zijn/haar omgeving hebben. De gemeente Hoorn vindt het belangrijk dat inwoners die hulp nodig hebben, zo vroeg mogelijk bereikt worden.

²⁴ Bijvoorbeeld door vergoeding van reiskosten woon-/werkverkeer.

²⁵ Samenspel landelijk en gemeentelijk inkomensbeleid: een onderzoek naar de armoedeval – Stimulansz 2019

Ambitie:

Inwoners die hulp nodig hebben, worden zo vroeg mogelijk bereikt.

Inzet:

- **Samenwerking via 'RIS-systeem'**
Het aangaan van samenwerkingen met partijen die via het 'convenant vroegsignalering' inwoners in het 'RIS-systeem'²⁶ van de gemeente Hoorn kunnen melden.
- **Inwoners proactief benaderen**
Het benaderen van inwoners die via het 'RIS-systeem' gemeld worden.
- **Hulp bij creëren overzicht**
Het helpen van inwoners met het inzicht krijgen in hun financiële situatie door het creëren van overzicht.
- **Rondkomen checks**
Het bieden van 'Rondkomen checks' om te kijken of een inwoner gebruik maakt van alle beschikbare voorzieningen die eraan bijdragen dat een inwoner beter rond kan komen.
- **Bereken uw recht**
Het aanbieden van laagdrempelige toegang tot de voorzieningen met de 'tool' van Bereken uw recht. Waarmee via verschillende kanten doel kan worden bereikt waarmee meer inwoners geholpen kunnen worden.
- **Voorzieningenwijzer**

Het beschikbaar maken van de VoorzieningenWijzer²⁷ in Hoorn, via de gemeente en via zoveel mogelijk partners die met de gemeente samenwerken.

- **Life event**
Het bereiken van inwoners die na het voltrekken van een 'life event' (mogelijk) moeten rondkomen van een laag inkomen en/of in de (problematische) schulden raken.
- **Werkende armen**
Het bereiken van inwoners in loondienst die (mogelijk) moeten rondkomen van een laag inkomen en/of (problematische) schulden hebben via samenwerkingen met (grote) werkgevers in Hoorn.
- **Ondernemers/ zzp'ers**
Het bereiken van inwoners met inkomen uit eigen onderneming (inclusief zzp status) hebben die (mogelijk) moeten rondkomen van een laag inkomen en/of (problematische) schulden hebben via samenwerkingen met ondernemers/ zzp'ers organisaties.
- **Uitkeringsgerechtigden**
Het bereiken van inwoners met een uitkering die (mogelijk) rond moeten komen van een laag inkomen en/of (problematische) schulden hebben via samenwerkingen met WerkSaam en het UWV.

Voorbeelden

- *Sandy komt thuis na een dag werken en ziet een kaartje van 1.Hoorn tussen de post. Team Rondkomen is bij haar langs geweest. De gemeente heeft namelijk een melding gehad van een betalingsachterstand bij kinderopvang Berend Botje, haar dochter Bobby gaat daarheen. Sandy heeft de afgelopen maanden inderdaad steeds minder overzicht over haar financiën. Bij de kinderopvang waren de*

²⁶ Dit systeem is landelijk het meest gebruikte systeem door gemeenten en schuldeisers via welk systeem veilig gegevens uitgewisseld kunnen worden. Een schuldeiser meldt via dit systeem een betalingsachterstand bij een inwoner. De gemeente leest dit uit en gaat hierop af.

²⁷ VoorzieningenWijzer is ontwikkeld door Zorgweb en in samenwerking met SchuldenlabNL doorontwikkeld. SchuldenlabNL heeft Voorzieningenwijzer opgenomen als een lokaal beproefd en effectief instrument en kan via Schuldenlab Hoorn! worden ingezet, zie paragraaf 5.4.

betalingen het eerst niet goed gelopen, die incasseren iedere maand het laatst. Ze wist van de betalingsachterstand maar kon hem niet voldoen.

Ze stuurt een mail naar rondkomen@hoorn.nl voor een afspraak.

- *John en Mandy wonen samen. Financieel hebben zij het niet makkelijk, maar het gaat. Ze hadden beiden een baan in de horeca, daar kennen ze elkaar ook van. Beiden zijn ze tijdens de coronacrisis hun baan kwijtgeraakt. John is inmiddels weer een paar uur per week aan het werk. Mandy ziet in de krant een stukje van team Rondkomen, zij bieden 'Rondkomen checks' aan. Misschien maken John en Mandy wel aanspraak op inkomensondersteuning van de gemeente of weet een rondkomen consulent tips om slimmer met geld om te gaan. Mandy belt de gemeente en maakt een afspraak met team Rondkomen van 1.Hoorn. De afspraak vindt plaats in een wijkcentrum of bij John en Mandy thuis.*
- *Sonja werkt via een uitzendbureau en heeft een wisselend inkomen, vooral door het verrichten van seizoensarbeid. S' avonds kijkt ze tv. In een tv programma ziet zij dat mensen geholpen worden met hun financiële situatie en ziet zij dat er gewezen wordt op 'Bereken uw recht'. Zij is nieuwsgierig en vult haar gegevens in via de website berekenuwrecht.nl. Ze blijkt in aanmerking te komen voor een Meedoen budget. Via de website van Bereken uw recht wordt ze automatisch doorgelinkt naar het aanvraagformulier op de website van de gemeente Hoorn. Het Meedoen budget wordt toegekend. Twee weken later gaat ze 's avonds naar een voorstelling in Het Park, betaald met het Meedoen budget.*

5.3 Inkomensondersteuning

Inkomensondersteuning is de verzamelnaam voor een pakket aan voorzieningen waarmee een inwoner met een laag inkomen ondersteund wordt. Het kan gaan om voorzieningen die kosten vergoeden, kosten besparen, participatie stimuleren of het welzijn bevorderen. Het gaat hier om aanvullende lokale voorzieningen of om voorzieningen die door de gemeente Hoorn uitgevoerd worden omdat deze in een wettelijke taak bij een gemeente belegd zijn.

Ambitie:

Inwoners die dat willen worden geholpen naar een zo onafhankelijk en zelfstandig mogelijk bestaan, zonder financiële zorgen.

Voorzieningen

Om het doel van inkomensondersteuning te bereiken is er een voorzieningenpakket met onderscheid op drie categorieën²⁸:

- Volwassenen;
- Kinderen en
- Maatwerk.

Inzet:

Volwassenen

- **Bijzondere bijstand**
Uitvoering van de Participatiewet. Hulp voor een inwoner met een laag inkomen die niet kan voorzien in de uit bijzondere omstandigheden voortvloeiende noodzakelijke kosten van het bestaan.
Het college bepaalt in aanvulling op de wettelijke regels, de beleidsregels voor bijzondere bijstand. Hierin staan ook de voorzieningen die in ieder geval voor vergoeding in aanmerking komen. Dit zijn bijvoorbeeld griffierecht en kosten voor beschermingsbewind. Hieraan toegevoegd wordt de ('vrijwillige') ouderbijdrage voor schoolgaande kinderen en een vergoeding voor kosten van een internetverbinding.
- **Collectieve aanvullende zorgverzekering**
Uitvoering van de Participatiewet, een gemeente kan kiezen om een collectieve zorgverzekering aan te bieden aan haar inwoners. Hulp voor een inwoner met een laag inkomen en hoge zorgkosten.
- **Individuele inkomenstoeslag**
Uitvoering van de Participatiewet. Hulp voor een inwoner met een langdurig laag inkomen zonder uitzicht op inkomensverbetering.

²⁸ Per categorie worden alleen de voorzieningen genoemd die via de gemeente Hoorn voor een inwoner te verkrijgen zijn.

- **Individuele studietoelage**

Uitvoering van de Participatiewet (verwachte ingangsdatum wetswijziging 1 juli 2021). Hulp voor een inwoner die studeert en als gevolg van een ziekte of gebrek structureel niet in staat is naast de studie inkomsten te verwerven.

- **Meedoenbudget**

Uitvoering van de bevoegdheid uit de Gemeentewet (de bevoegdheid tot regeling van de huishouding van de gemeente). Een stimulans voor inwoners om mee te kunnen doen aan de samenleving. De focus ligt hier op sport-, culturele- en educatieve activiteiten of vergoeding van kosten die deze activiteiten mogelijk (kunnen) maken. Maatwerk is hier in individuele gevallen mogelijk.

Dit meedoen budget wordt ondergebracht in een digitaal toegankelijk systeem, via een webshop en/of app en/of pas.

Inwoners die een bijstandsuitkering van via WerkSaam ontvangen krijgen deze voorziening standaard toegekend van de gemeente Hoorn en verstrekt via WerkSaam.

- **Kwijtschelding gemeentelijke belastingen**

De enige voorziening die niet onder de 'inkomensondersteuning' valt maar wel een vorm van inkomensondersteuning is, is kwijtschelding gemeentelijke belastingen²⁹. Deze vorm wordt onder de gemeentelijke belastingen³⁰ geregeld.

Uitvoering van de bevoegdheid uit de Gemeentewet (de bevoegdheid tot regeling van de huishouding van de gemeente). Een aparte voorziening voor kinderen om de gevolgen van het laag inkomen van de ouder(s)/verzorger(s) van een kind zoveel mogelijk te beperken.

Door dit kindpakket kunnen kinderen zoveel mogelijk meedoen aan de samenleving net als kinderen van ouders/verzorger(s) die geen laag inkomen hebben. Dit kindpakket maakt deelname mogelijk en bevordert deelname aan bijvoorbeeld verenigings- sport- culturele- en schoolactiviteiten. Het kindpakket is een integraal product en komt tot stand door samenwerking. Het geeft bijvoorbeeld directe toegang tot hulp via Stichting Leergeld, de Kinderkledingbank Hoorn, de Kinderfietsjesactie en een bibliotheekpas.

Het kindpakket bestaat in ieder geval uit het verkrijgen van een meedoenbudget, een computer, zwemlessen voor kinderen van 5 tot 11 jaar en gratis toegangskaartjes voor de Hoornse kermis. Het kindpakket kan jaarlijks incidenteel door het college worden aangevuld. Het meedoen budget focust zich net als bij de voorziening voor volwassenen op sport-, culturele, en educatieve activiteiten of vergoeding van kosten die deze activiteiten mogelijk (kunnen) maken. Maatwerk is hier in individuele gevallen mogelijk.

Het kindpakket wordt ondergebracht in een digitaal toegankelijk systeem, via een webshop en/of app en/of pas.

Kinderen

- **Kindpakket**

²⁹ De mogelijkheid voor gemeente om kwijtschelding van belastingen te verlenen, is geregeld in de Gemeentewet. Daarnaast geldt de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Een (gedeeltelijke) vrijstelling voor inwoners met een laag inkomen en weinig vermogen. Conform deze regeling is dit maximaal 100% van de bijstandsnorm.

³⁰ Deze vorm van inkomensondersteuning valt buiten de reikwijdte van deze beleidsvisie.

Maatwerk

- **Maatwerkondersteuning**

Via aparte maatwerkondersteuning worden inwoners met financiële problemen/ belemmeringen preventief geholpen. Of worden incidentele initiatieven³¹, die de uitvoering van deze beleidsvisie aanvullen of versterken incidenteel gestimuleerd. Hiermee worden inwoners geholpen door te doen wat nodig is.

- **Pilot: Doorbraakmethode®**

³¹ Waaronder: innovaties.

Er wordt een 2 jaar durende pilot gestart om de toepassing van maatwerk effectiever te maken en willekeur bij maatwerk te voorkomen. Door middel van de Doorbraakmethode®³².

Voorbeelden

- *Pauline is 58 jaar oud, haar man was ziek en is zo'n 20 jaar geleden overleden. Ze woont al haar hele leven in Hoorn, eerst in Grote Waal nu in Kersenboogerd. Haar kinderen zijn uit huis, hebben een eigen leven in Amsterdam maar nemen haar graag mee op stap. Ze bezoekt ze eens in de 4 weken. Eigenlijk zoveel als gaat. Pauline kampt de laatste tien jaar zelf ook met gezondheidsklachten en heeft niet altijd genoeg geld om het treinkaartje te betalen. Ze heeft al een aantal jaren een bijstandsuitkering en leeft erg zuinig. Ze maakt gebruik van de collectieve aanvullende zorgverzekering via de gemeente, ontvangt individuele inkomenstoeslag en heeft wel eens voor kosten bijzondere bijstand aangevraagd en gekregen. Ze ontving ook altijd de sport- en cultuurstrippenkaart maar maakte de bonnen nooit op. Sinds het meedoen-budget is ze gelukkiger met de ondersteuning die ze van de gemeente ontvangt. Met het budget kan ze een kortingsabonnement bij de NS betalen en kan ze haar kinderen vaker bezoeken. Ook heeft ze een museumjaarkaart aangeschaft. Ze voelt zich vrijer en gelukkiger. Het maakt haar zelfverzekerder. Pauline participeert meer.*
- *Joy is een pittige meid van 16, ze doet haar best en werkt hard. Ze gaat naar het Copernicus, de havo. Ze woont alleen met haar moeder. Tijdens de coronacrisis is haar moeder werkloos geraakt. Ze ontvangt nu bijna een jaar een WW-uitkering. De moeder van Joy wil geen aanspraak maken op inkomensondersteuning. Ze redt het financieel en hoopt dat ze snel weer een baan heeft. Joy vraagt zelf een kindpakket aan en ontvangt deze. Zo regelt Joy voor zichzelf een computer. Dat maakt haar trots.*

³² Doorbraakmethode® is ontwikkeld door Publieke Waarden en in samenwerking met SchuldenlabNL doorontwikkeld. SchuldenlabNL heeft Voorzieningenwijzer opgenomen als een lokaal beproefd en effectief instrument en kan via Schuldenlab Hoorn! worden ingezet, zie paragraaf 5.4.

5.4 Hulp bij schulden

De gemeente Hoorn biedt inwoners hulp bij schulden. Dat is grotendeels de uitvoering van de taak die gemeenten op grond van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs) krijgen. Deze hulp is zo toegankelijk (laagdrempelig) mogelijk. In individuele gevallen gaan we verder dan de kaders van de Wgs. De gemeente Hoorn past hier de 'menselijke maat' toe door verder te kijken dan de hulpvraag. Wij doen wat nodig is, zo maken we het verschil.

De gemeente Hoorn biedt proactief hulp aan alle inwoners die hulp bij schulden willen³³. Er wordt gezorgd dat de inwoners met (problematische) schulden perspectief hebben en zo snel mogelijk schuldvrij zijn. Wanneer dit niet lukt wordt gezorgd dat de situatie beheersbaar is, hierdoor wordt de inwoner ontzorgd.

Onderscheid en hulp

Schuldhelpverlening in Hoorn onderscheidt zich in hulp voor:

- Crisissituaties;
- Gezinnen met minderjarige kinderen;
- Ondernemers/ zzp'ers en
- Overige inwoners.

Ambitie:

Alle inwoners die dat nodig hebben krijgen hulp bij schulden. De hulp is zo toegankelijk (laagdrempelig) mogelijk en voorziet inwoners (waaronder ondernemers/ zzp'ers) met (problematische) schulden van perspectief op een schuldvrij bestaan, op de snelste manier.

Inzet:

- **Beleidsvisie integrale schuldhelpverlening Hoorn 2022-2025**
In de beleidsvisie integrale schuldhelpverlening Hoorn wordt het kader uit deze beleidsvisie Rondkomen op schuldhelpverlening verder uitgewerkt. Hierin komt specifieke aandacht terug op: stress sensitieve hulpverlening, voorkomen van vroegtijdige beëindiging,

³³ ook wanneer inwoners niet 'willen'/ in staat zijn. Uitwerken doenvermogen.

voorkomen van recidive, passend hulpaanbod en het bieden van perspectief: de snelste weg naar een schuldvrij bestaan.

- **Schuldenlab Hoorn!**

Via SchuldenlabNL zijn succesvolle projecten om schulden en schuldenproblematiek te bestrijden in beeld gebracht. De gemeente Hoorn start een lokaal schuldenlab: 'Schuldenlab Hoorn!'. Via Schuldenlab Hoorn! worden projecten die eerder succesvol in andere gemeenten waren, via SchuldenlabNL in Hoorn in praktijk gebracht.

Voorbeelden

- *Jeanette meldt zich bij team Rondkomen. Sinds zij via een uitzendbureau variabele uren werkt en wekelijks loon uitbetaald krijgt, stapelen de betalingsachterstanden op. Ze weet dat haar buurvrouw vorig jaar goed door team Rondkomen geholpen is met haar schulden. Zij is bijna schuldvrij. Ook zag ze een advertentie in 'Weekblad Zondag van West-Friesland'. Ze wordt geholpen met budgetcoaching en leert omgaan met een variabel inkomen. Vanaf het eerste moment heeft Jeanette één vast contactpersoon van de gemeente die haar helpt, regie voert over haar zaak en zorgen bij haar wegneemt.*
- *Thijs is, nadat zijn relatie twee jaar geleden eindigde, de regie op zijn financiën kwijtgeraakt. Hij weet al een tijd dat hij schulden heeft maar weet niet goed wat hij hiermee kan en wil doen. Hij werkt, houdt zijn sociale leven zo veel mogelijk in stand en laat de rest een beetje voor wat het is. Hij betaalt wel rekeningen, meestal via automatische incasso en soms in een opleving spreekt hij een betalingsregeling af waarvan hij eigenlijk niet goed weet of hij zich wel daaraan kan houden. Het meest baalt hij van de huur, want deze is tegelijkertijd ook zijn grootste kostenpost. Hij heeft een particuliere verhuurder (Sylvia), een aardige vrouw maar nu schaamt hij zich voor haar. Sinds een paar maanden opent hij de post niet meer en al een paar keer is er een deurwaarder aan de deur geweest. Die stukken legt hij opzij, in een grote boodschappentas achter de voordeur. De schulden zijn inmiddels zo opgelopen dat Thijs dreigt ontruimd te worden. Via de deurwaarder die de opdracht tot ontruiming van Sylvia heeft gekregen komt er een melding binnen bij Team Rondkomen. Een medewerker van Team Rondkomen belt 's avonds, rond etenstijd als Thijs thuis is van zijn werk,*

bij hem aan. Ze is toegankelijk en geeft hem goed aan wat de hulp voor hem kan betekenen. De ontruiming wordt via een toegekend moratorium door de rechtbank geblokkeerd. Thijs heeft zes maanden om een schuldhulpverleningstraject op te starten. Dit lukt. De schuldenlast blijkt hoger dan hij dacht, zo'n € 45.000. Zijn schuldeisers gaan akkoord met een overeenkomst. Over drie jaar is Thijs schuldvrij.

5.5 Civiele beschermingsmaatregelen

De civiele beschermingsmaatregelen zijn: curatele, bewind en mentorschap. Dit zijn maatregelen die op grond van boek 1 BW door een rechter van toepassing op iemand kunnen worden verklaard³⁴.

Het systeem van curatele, bewind en mentorschap is zo ingericht dat onafhankelijke en zelfstandige curatoren, bewindvoerders en mentoren³⁵ door de rechter benoemd kunnen worden om de curatele, het bewind of mentorschap uit te oefenen over iemands (financiële/persoonlijke) situatie. Daaraan zijn kosten verbonden. Deze kosten worden landelijk bepaald in een algemene maatregel van bestuur.

In de gevallen waar de inwoner een laag inkomen heeft, komt die in aanmerking voor vergoeding van die kosten via bijzondere bijstand. Hier wordt de afgelopen jaren steeds meer gebruik van gemaakt. Dat komt door:

- Toenemende druk op inwoners, bijvoorbeeld onder invloed van de complexe samenleving en
- Een wetswijziging in 2014 waardoor inwoners laagdrempeliger gebruik kunnen maken van beschermingsbewind.

Curatele, bewind en mentorschap zijn zware maatregelen met grote gevolgen voor het leven van een inwoner. Het zijn voorzieningen waar een inwoner gebruik van kan maken en ze zijn nauw verbonden met het sociaal domein.

³⁴ Zie het overzicht op pagina 11 van deze beleidsvisie.

³⁵ Deze beleidsvisie beperkt zich tot professionele curatoren, bewindvoerders en mentoren.

De gemeente heeft hier invloed op en de gemeente Hoorn wil hier een taak oppakken.

Invloed

Gemeenten hebben invloed op curatele, bewind en mentorschap als gebruik gemaakt wordt van de bevoegdheden die gemeenten in boek 1 BW krijgen toegekend. Dat zijn:

- Curatele: verzoek toelating, wijziging en beëindiging;
- Bewindvoering: verzoek toelating, wijziging, beëindiging én per 2021 bij schuldbewind het inspraakrecht en
- Mentorschap: verzoek toelating, wijziging en beëindiging.

Daarnaast zijn de gemeente en de aan gemeenten gerelateerde (zoals gecontracteerde) partijen de grootste toeleverancier van inwoners die onder curatele, bewind en mentorschap geplaatst worden. Hier heeft een gemeente dus ook invloed op.

Juiste hulp voor iedereen

Curatele, bewind en mentorschap zijn belangrijke maar vergaande voorzieningen. Een inwoner raakt een deel van het zelfbeschikkingsrecht kwijt.

De gemeente Hoorn wil dat iedere inwoner op de juiste manier geholpen wordt. Alleen zo kan effectief en efficiënt gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden die geboden worden en de middelen die hiervoor ingezet worden.

Doel van de hulp

Er wordt voorkomen dat inwoners onnodig gebruik maken van zware hulpverlening. Inwoners maken alleen gebruik van curatele, bewind en mentorschap als dit écht nodig is.

De gemeente Hoorn geeft voorlichting aan (mogelijke) doorverwijzers, over hoe een inwoner die onvoldoende (financieel) zelfredzaam is geholpen kan worden. De gemeente Hoorn helpt inwoners bij vragen over curatele, bewind

en mentorschap en helpt een inwoner bij problemen met een curator, bewindvoerder of mentor.

Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt met bewindvoerders en hier worden afspraken over gemaakt. Als dit niet lukt maakt de gemeente Hoorn gebruik van het adviesrecht voor gemeenten bij schuldbewind.

Ambitie:

Inwoners worden op de juiste manier geholpen.

Inzet:

- **Voorlichting en informatie**
Voorlichting aan interne/externe doorverwijzers en informatie voor inwoners over curatele, bewind en mentorschap.
- **Vergroten kwaliteit**
Stimulering van doorverwijzing naar curatoren, bewindvoerders en mentoren waar wij een samenwerking mee hebben, alleen als dit écht nodig is.
- **Hulp voor inwoners**
Hulp via de gemeente bij verzoeken toelating, wijziging en beëindiging van curatele, bewind en mentorschap.
- **Adviesrecht**
Gebruik van adviesrecht voor gemeenten bij schuldbewind wanneer onderbewindstelling wordt verzocht bij een bewindvoerder waar wij geen samenwerking mee hebben.

Voorbeelden

- o *Remco heeft een moeilijke jeugd gehad, kan moeilijk leren en werken. Hij heeft al 15 jaar een Wajong uitkering en een game-verslaving. De game verslaving vindt hij zelf niet problematisch. Door deze situatie komt hij telkens in de financiële problemen. Hij kan moeilijk overzicht houden, de meeste vaste lasten worden automatisch afgeschreven maar als hij een nieuwe game wil kopen kan hij zich vaak niet bedwingen. Hij is al eens geholpen bij schuldhulpverlening van de gemeente en heeft een tijdje in budgetbeheer*

gezet. Dat ging toen goed maar is gestopt omdat hij weer zelf alles wilde regelen. Nu heeft hij weer schulden en komt hij weer voor hulp bij schulden naar de gemeente. Dit gebeurt via Team Rondkomen bij 1.Hoorn. De rondkomen consulent adviseert hem beschermingsbewind vanwege lichamelijke of geestelijke toestand en helpt hem bij het krijgen van een betrouwbare bewindvoerder. Samen met de bewindvoerder zorgt de rondkomen consulent dat de schuldensituatie wordt opgelost.

- o Ingrid en haar man Jos zijn getrouwd en wonen samen met hun vier kinderen van 7, 4, 2 en 3 maanden oud. Jos is arbeidsongeschikt en het gezin leeft van zijn uitkering die gelijk is aan bijstandsniveau. Het gezin ontvangt jeugdhulp en ondersteuning via een maatschappelijk werker van 1.Hoorn. Ze hebben ook financiële problemen. Ze zijn al eens geholpen door schuldhulpverlening van de gemeente toen zij anderhalf jaar geleden vanwege een huurachterstand ontruimd dreigde te worden. Dat is toen opgelost en Ingrid en Jos zijn onder bewind gesteld. Nu verschijnt het gezin evengoed weer in beeld van de Rondkomen consulent via de vroegsignalering met het 'RIS-systeem'. Het gezin heeft weer een huurachterstand en wat andere betaalachterstanden zoals de zorgverzekering. Het gezin wordt besproken op de maatwerktafel. Wat blijkt is dat de bewindvoerder de afgelopen 1,5 jaar niet veel goeds gedaan heeft. De gemeente Hoorn heeft geen samenwerkingsafspraken met deze bewindvoerder en de Rondkomen consulent kent meerdere voorbeelden van deze bewindvoerder waar de hulpverlening aan inwoners niet goed verliep. Ook blijken er meer zorgen te zijn rondom het gezin en hun kinderen. Hun jongste kind, de baby heeft gezondheidsproblemen en heeft o.a. aangepaste zuigelingenmelk nodig. Het gezin heeft daar geen geld voor. De maatschappelijk werker weet ook van problemen met het leefgeld waardoor er bijvoorbeeld bij de aanschaf van luiers voor de jongste twee kinderen vaak problemen zijn. De Rondkomen consulent zorgt voor hulp bij de wijziging onderbewindstelling. Via de Rondkomen consulent verzoekt het college de Rechtbank Noord-Holland met onderbouwing om de bewindvoerder van het gezin te wijzigen in een bewindvoerder waarmee de Gemeente Hoorn samenwerkt. Zo wordt het gezin echt geholpen.

6 Resultaten en monitoring

Om te weten of de gestelde doelen behaald worden zet de gemeente Hoorn in op duidelijk en helder geformuleerde resultaten en monitoring. Dit geeft mogelijkheden tot sturing en bijsturing. Er wordt een dashboard gemaakt dat belangrijke informatie oplevert voor de controlerende functie van de raad en voor toekomstige bepaling van beleid.

Met inzichten kunnen we leren van de gekozen inzet, we weten wat goed gaat en wat beter kan. Door evaluatiemomenten is het mogelijk tijdig bij te sturen. Hierdoor worden de ambities bereikt en kunnen inwoners in Hoorn (beter) rondkomen.

6.1 Maatschappelijke resultaten

Het is belangrijk dat de inzet om de ambitie(s) in 2025 te behalen ergens voor de inwoner toe leiden. Dit noemen we de 'maatschappelijke resultaten'. De maatschappelijke resultaten zijn vervolgens vertaald naar strategische doelen ('KPI')³⁶. Een aantal van deze strategische doelen zijn niet verder concreet te vertalen, dit is benoemd in hoofdstuk 8 (Realisatie) van deze beleidsvisie onder paragraaf 8.3: Risico's. Het vastleggen van resultaten en monitoren van managementinformatie is een belangrijk onderdeel van de implementatie van deze beleidsvisie. Aan de hand hiervan kunnen de strategische doelen en de resultaten van de inzet vanuit de Beleidsvisie Rondkomen steeds verder in kaart worden gebracht.

Tabel: Maatschappelijke resultaten Beleidsvisie Rondkomen 2021-2025

Ambitie	Maatschappelijk resultaat	Strategische doelen ('KPI')
Preventie: Voorkomen wordt dat inwoners in de (nabije) toekomst	Inwoners hebben betere financiële	We geven jaarlijks toegankelijke

³⁶ KPI staat voor: Kritische prestatieindicator.

(zwaardere) hulp van de gemeente nodig hebben.	vaardigheden en zijn financieel zelfredzaam.	voorlichting op verschillende plekken en manieren aan verschillende (doelgroepen) inwoners.
Vroegsignalering: Inwoners die hulp nodig hebben, worden zo vroeg mogelijk bereikt.	Inwoners met (dreigende) schulden worden zo vroeg mogelijk bereikt.	Ieder jaar stijgt het aantal inwoners die bij de gemeente gemeld worden en die met een (dreigende) schuldensituatie actief hulp wordt aangeboden.
Inkomensondersteuning: Inwoners die dat willen worden geholpen naar een zo onafhankelijk en zelfstandig mogelijk bestaan, zonder financiële zorgen.	Inwoners die dat nodig hebben maken gebruik van inkomensondersteuning en nemen deel aan de samenleving.	In 2025 bereiken wij 5% meer inwoners dan in 2021 met inkomens-ondersteunende voorzieningen.
Hulp bij schulden: Alle inwoners die dat nodig hebben krijgen hulp bij schulden. De hulp is zo toegankelijk (laagdrempelig) mogelijk en voorziet inwoners (waaronder ondernemers/ zzp'ers) met (problematische) schulden van perspectief op een schuldvrij bestaan, op de snelste manier.	Inwoners met (dreigende) schulden hebben perspectief op de snelste weg naar een schuldvrij bestaan.	Vanaf 2021 is er een daling van de hoogte van de totale schuldenlast van de inwoners die hulp bij schulden krijgt. En in 2025 ontstaat er een daling van het aantal inwoners die met problematische

		schulden geholpen wordt ten opzichte van de jaren daarvoor (2021-2024).
Civiele beschermingsmaatregelen: Inwoners worden op de juiste manier geholpen.	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben. Die hulp is zo licht als kan en zo zwaar als moet.	Wij helpen inwoners bij toelating, wijziging en beëindiging van curatele, bewind en mentorschap. Dragen bij aan het vergroten van de kwaliteit van de hulp en maken gebruik van het inspraakrecht bij schuldenbewind als dit nodig is.

inkomensondersteuning, hulp bij schulden en civiele beschermingsmaatregelen.

Evaluatie

Naast de periodieke rapportage vindt er jaarlijks³⁷ een specifieke rapportage plaats over de voortgang van de implementatie, uitvoering en resultaten van de Beleidsvisie Rondkomen.

11.2 Monitoring

Om de voortgang van deze beleidsvisie te bewaken, te rapporteren en bij te sturen waar nodig wordt er ingezet op monitoring. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat er aandacht uit gaat naar eenduidige informatie waarmee de informatie en resultaten van de inzet zichtbaar worden en landelijk ook makkelijk te vergelijken zijn. Bijvoorbeeld door het meedoen aan landelijke benchmarks.

Rapportage sociaal domein

De gemeenteraad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van de beleidsterreinen binnen het sociaal domein. Rondkomen is een apart onderdeel in de rapportage waarin de raad geïnformeerd wordt over de voortgang van de inzet van preventie, vroegsignalering,

³⁷ Telkens na afloop van een kalenderjaar, uiterlijk in het eerste kwartaal. Dus in het eerste kwartaal van 2022, 2023, 2024 en 2025.

7 Financiën

De realisatie van deze beleidsvisie heeft financiële gevolgen voor de gemeente. Het gaat bijvoorbeeld om een uitbreiding van de hulpverlening, extra inzet/ capaciteit van medewerkers of communicatie. Maar ook om het (deels) nieuwe stimuleringsbudget rondkomen, maatwerkondersteuning of Schuldenlab Hoorn!

Daarnaast levert sommige inzet een besparing op. Er is in de begroting rekening gehouden met: efficiënter werken, de hoogte van de bestedingen in de jaren 2017-2020, de besparingen en de extra kosten voor onder andere het oppakken van nieuwe taken. Bijvoorbeeld de hulp die geboden wordt aan inwoners rondom curatele, bewindvoering en mentorschap. Deze hulp kost geld, maar levert op termijn een daling in de kosten voor bijzondere bijstand. Ook gaat voor de collectieve aanvullende zorgverzekering en het meedoenbudget een lagere inkomensnorm gelden dan tot nu toe gold.

Dit leidt tot een begroting die past binnen de door de gemeenteraad vastgestelde meerjarenbegroting.

Beheersmaatregel

Binnen het beleidsveld wordt inzet geleverd op verschillende beheersmaatregelen. Daarvan is de meest concrete in de meerjarenbegroting de beheersmaatregel om per 2021 de kosten van beschermingsbewind terug te dringen. Dit is een kostenpost binnen de bijzondere bijstand valt.

Tabel: Begroting Rondkomen 2021-2024

	2021	2022	2023	2024
Onze aanpak: Integraal	€ 321.000	€ 257.000	€ 237.000	€ 227.000
Preventie	€ 52.000	€ 71.730	€ 62.000	€ 62.000
Vroegsignalering	€ 152.994	€ 124.000	€ 129.000	€ 134.000
Inkomensondersteuning	€ 4.042.000	€ 3.863.266	€ 3.749.532	€ 3.631.798
Hulp bij schulden	€ 865.500	€ 920.500	€ 950.500	€ 950.500
Civiele beschermings- maatregelen	€ 0	€ 82.000	€ 82.000	€ 82.000
Communicatie	€ 10.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Risico afdekking	€ 0	€ 9.998	€ 18.462	€ 41.196
Totale capaciteit Rondkomen	€ 1.370.694	€ 1.452.500	€ 1.452.500	€ 1.447.500
Totaal	€ 5.463.494	€ 5.363.494	€ 5.263.494	€ 5.163.494

8 Realisatie

8.1 Acties

In deze Beleidsvisie Rondkomen wordt per onderdeel in Hoofdstuk 5 (Acties op Rondkomen) verschillende inzet beschreven. Dit is voor het eerst dat de gemeente Hoorn op deze onderdelen een meerjarenvise vaststelt en daarop met die visie, inzet levert. Deze inzet wordt stapsgewijs uitgevoerd tijdens de looptijd van deze beleidsvisie van april 2021 tot en met 2024. Voor sommige inzet is deze beleidsvisie een doorontwikkeling, sommige is nieuw. Hieronder is een overzicht weergegeven van alle acties op hoofdlijnen uit deze Beleidsvisie Rondkomen met daarbij een weergave van de doorontwikkelingen en nieuwe inzet.

Deze Beleidsvisie Rondkomen wordt over de looptijd vanaf april 2021 gefaseerd geïmplementeerd en uitgevoerd. Hiervoor is een implementatieplan opgesteld (Bijlage 2).

Tabel: overzicht acties/inzet

Beleidsvisie Rondkomen		Doorontwikkeling/ Nieuwe inzet
Preventie	Financiële educatie via het onderwijs	Doorontwikkeling
	Voorlichting bij life events	Nieuwe inzet
	Voorlichting via (grote) werkgevers	Nieuwe inzet
	Voorlichting via ondernemers/ zzp'ers - organisaties	Nieuwe inzet
	Voorlichting aan uitkeringsgerechtigden	Nieuwe inzet

Vroegsignalering	Individuele gesprekken bij bijstandsuitkering via WerkSaam	Nieuwe inzet
	Pilot: Werkloont	Nieuwe inzet
	Samenwerking via 'RIS'-systeem	Doorontwikkeling
	Inwoners proactief benaderen	Doorontwikkeling
	Hulp bij creëren overzicht	Doorontwikkeling
	Rondkomen checks	Nieuwe inzet
	Bereken uw recht	Doorontwikkeling
	Voorzieningenwijzer	Nieuwe inzet
	Life event	Nieuwe inzet
	Werkende armen	Nieuwe inzet
	Ondernemers/ zzp'ers	Nieuwe inzet
	Uitkeringsgerechtigden	Nieuwe inzet
Inkomensondersteuning	Bijzondere bijstand	Doorontwikkeling
	Collectieve aanvullende zorgverzekering	Doorontwikkeling
	Individuele inkomenstoelage	Doorontwikkeling
	Individuele studietoelage	Doorontwikkeling
	Meedoenbudget	Doorontwikkeling
	Kindpakket	Nieuwe inzet
	Maatwerk-ondersteuning	Doorontwikkeling
	Pilot: Doorbraakmethode®	Nieuwe inzet
Hulp bij schulden	Integrale beleidsvisie schuldhelpverlening Hoorn 2022-2024	Doorontwikkeling
	Schuldenlab Hoorn!	Nieuwe inzet
Civiele beschermings-maatregelen	Voorlichting en informatie	Nieuwe inzet

	Kwaliteit	Nieuwe inzet
	Hulp	Nieuwe inzet
	Adviesrecht	Nieuwe inzet

8.2 Communicatie

De inzet van communicatie en het borgen daarvan is een belangrijk onderdeel dat overal in deze beleidsvisie terugkomt. Bijvoorbeeld op het onderdeel: 'eenvoudig, duidelijk en toegankelijk'. Alle inzet die geïmplementeerd en uitgevoerd wordt moet zo eenvoudig, duidelijk en toegankelijk overgebracht worden aan de inwoner. Daarna moet een inwoner een 'reis' door de systemen van de voorzieningen maken die ook telkens zo eenvoudig, duidelijk en toegankelijk is.

Om te zorgen dat inwoners in Hoorn kunnen rondkomen en daarmee deze Beleidsvisie Rondkomen tot een succes te maken is extra inzet op communicatie nodig.

In bijlage 3 is een communicatiestrategie opgenomen die onderdeel uitmaakt van het implementatieplan (bijlage 2) die toegepast wordt binnen de implementatie en uitvoering van de Beleidsvisie Rondkomen over de gehele periode waarover deze beleidsvisie strekt.

8.3 Risico's

Tijdens de ontwikkeling van deze beleidsvisie leven de inwoners van Hoorn en andere mensen in Nederland in onzekerheid onder invloed van de coronacrisis. Deze crisis brengt risico's met zich mee en legt meer druk op de overige risico's die voor deze Beleidsvisie Rondkomen gelden.

Van belang voor de risico's is de ontwikkeling van de economische situatie (bijvoorbeeld door de coronacrisis) en landelijke politieke keuzes (bijvoorbeeld over het sociaal zekerheidsstelsel met betrekking tot de (her)inrichting van een nieuw toeslagensysteem).

Overige risico's hebben betrekking op toename van het gebruik van voorzieningen (stijgende kosten), de opneemeregelingen (hoe meer inwoners in aanmerking komen hoe hoger de kosten, bij recht moet de voorziening worden toegekend. Er is op de meeste voorzieningen geen plafond), de ontwikkeling die de consulenten moeten maken om inwoners meer integraal te helpen (onder andere: voorlichting geven en regie pakken), kwaliteit dienstverlening (en capaciteit) en resultaten/monitoring (resultaten moeten goed in beeld worden gebracht zodat kritieke delen tijdig zichtbaar worden).

Voor de risico's geldt dat deze zorgvuldig gemonitord (blijven) worden. Naast de periodieke rapportage(s) en jaarlijkse evaluatie wordt de gemeenteraad tijdig betrokken bij een dreigende budgetoverschrijding. Zodra dit zich voordoet of één van de risico's te groot wordt, wordt de gemeenteraad hierin betrokken.

Zo houden we de implementatie en uitvoering van deze Beleidsvisie Rondkomen beheersbaar.

9 Bijlagen

Bijlage 1. Stakeholdersessies

Interne stakeholdersessie

Tijdens de interne stakeholdersessie is het belang van intern toegankelijke informatie en doorverwijzingsmogelijkheden benadrukt. De gemeente Hoorn is in alle onderdelen van de organisatie bereid om bij te dragen aan de hulp die onze inwoners nodig (kunnen) hebben. Iedereen wil zorgen dat de hulp:

- Toegankelijk en
- Consistent is.

Het is belangrijk dat de medewerkers van de gemeente Hoorn toegang hebben tot de voorzieningen en welke mogelijkheden daarmee geboden kunnen worden. Ook moet informatie over waar of bij wie een medewerker of inwoner voor hulp terecht kan eenvoudig vindbaar en toepasbaar zijn.

Verder wordt het belang van monitoring en communicatie over de voorzieningen gezien. Ook is er behoefte aan meer duidelijkheid over privacy en hoe een inwoner met waarborging daarvan goed geholpen kan worden (bijvoorbeeld t.a.v. doorverwijzing).

Externe stakeholdersessie

Tijdens de externe stakeholdersessie is het gegaan over het bereik, de voorzieningen en de samenwerking. De externe stakeholders kunnen ons met name helpen in het (zo vroeg mogelijk) bereiken van de doelgroep die de gemeente zelf niet altijd makkelijk bereikt.

Het belang van de drie onderwerpen is tijdens de externe stakeholdersessie benadrukt en daarbij zijn de volgende aanvullingen gedaan:

- Bereik: imago, zichtbaarheid en duidelijkheid
- Voorzieningen: simpel en digitale toegang
- Samenwerking: afspraken, wie doet wat en korte lijnen.

Sessies met de raad

Op 15 december 2020 heeft een beeldvormende sessie/ 'BOT' met de raad plaatsgevonden, dit was een open gesprek waarin wij open vragen stelde.

Ook hierin hebben we veel gehoord wat we al doen, wat we zelf bedachten hebben maar ook input dat in de eerdere sessies is opgehaald. Dit bevestigt dat we met elkaar dezelfde kant op wijzen en de goede weg inslaan. Kort samengevat de aanvullingen van de eerste sessie met de raad:

- Bereik: vinden doelgroep, behoefte doelgroep, zichtbaarheid en duidelijke communicatie.
- Voorzieningen: laagdrempelig, toegankelijk.
- Samenwerking: integrale aanpak, andere organisaties betrekken.
- Aanpak: kaders doelgroep en maatwerk, budgetten inzetten.

Op 13 januari volgde een tweede BOT sessie met de raad.

In deze sessie zijn wij gericht in gegaan op onderwerpen en delen hierover informatie. Dit is op basis van alle bijdragen die wij voor de Beleidsvisie Rondkomen hebben opgehaald. De onderwerpen waar wij tijdens deze sessie de nadruk opgelegd hebben zijn:

- Maatwerk;
- Doelgroepen;
- Vergroten bereik;
- Vroegsignalering en preventie en
- Wanneer zijn we succesvol?

Tijdens deze sessie zijn op sommige onderwerpen nog een aantal aandachtspunten benoemd, maar ook suggesties die zijn meegenomen. Met name op het onderwerp wanneer zijn we succesvol is veel input ontvangen.

Bijlage 2. Implementatieplan

1. Afbakening

1.1 Samenvatting/uitgangspunten implementatie (inleiding)

De Beleidsvisie Rondkomen is een uitwerking van het Meerjarenbeleidsplan sociaal domein dat in 2019 door de gemeenteraad in Hoorn is vastgesteld. De doelstellingen uit dat beleid zijn dat alle inwoners in Hoorn moeten kunnen meekomen, rondkomen en vooruitkomen. In de Beleidsvisie Rondkomen zorgen we dat alle inwoners kunnen rondkomen. Als dit niet lukt of dreigt te lukken, krijgen inwoners de hulp die zij in hun situatie nodig hebben. De gemeente pakt de regie over de hulp. De hulp is eenvoudig, duidelijk en toegankelijk.

Hoe en per wanneer er gestart wordt met de implementatie van de Beleidsvisie Rondkomen staat in dit implementatieplan. Daarnaast zijn de financiële gevolgen van deze implementatie op hoofdlijnen, per onderdeel in beeld gebracht.

1.2 Tijdsduur vastgestelde implementatie

De looptijd van de Beleidsvisie Rondkomen is vier jaar. Van april 2021 tot in 2025. De acties uit de beleidsvisie worden gefaseerd geïmplementeerd en vervolgens uitgevoerd vanaf april 2021 tot in 2025. Telkens per kwartaal vangen nieuwe implementaties aan en wordt de inzet uit de Beleidsvisie Rondkomen uitgevoerd.

1.3 Doelstelling vastgestelde implementatie

Met de implementatie van de Beleidsvisie Rondkomen worden alle acties uitgevoerd en de ambities behaald. Iedereen in Hoorn die hulp bij rondkomen wil, wordt geholpen. Dit doen wij zo veel mogelijk met de middelen en capaciteit die hiervoor beschikbaar worden gesteld door de gemeenteraad en volgens de gefaseerde planning die in dit implementatieplan is opgenomen.

1.4 Beoogde resultaten

Maatschappelijk resultaat	Afnemer
Preventie: Inwoners hebben betere financiële vaardigheden en zijn financieel zelfredzaam.	Inwoner die (nog) niet moeilijk kan rondkomen.
Vroegsignalering: Inwoners met (dreigende) schulden worden zo vroeg mogelijk bereikt.	Inwoner die (dreigt) moeilijk rond te komen.
Inkomensondersteuning: Inwoners die dat nodig hebben maken gebruik van inkomensondersteuning en nemen deel aan de samenleving.	Inwoner die moeilijk of niet kan rondkomen.
Hulp bij schulden: Inwoners met (dreigende) schulden hebben perspectief op de snelste weg naar een schuldvrij bestaan.	Inwoner die moeilijk of niet kan rondkomen.
Civiele beschermingsmaatregelen: Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben. Die hulp is zo licht als kan en zo zwaar als moet.	Inwoner die (dreigt) moeilijk rond te komen, die moeilijk of niet kan rondkomen.

1.5 Randvoorwaarden

- Vaststelling van de Beleidsvisie Rondkomen en verordeningen door de gemeenteraad van de gemeente Hoorn;
- Vaststelling van beleidsregels door het college van B en W van de gemeente Hoorn;
- Samenwerking (en voldoende draagvlak voor samenwerking), intern en extern;
- Voldoende beschikbare capaciteit en kwaliteit van die capaciteit (consulent 2.0);
- Ruimte om te experimenteren en om bij te sturen;
- Ruimte en vertrouwen om te doen wat iedere inwoner in elke situatie nodig heeft en

- Ontwikkeling en doorontwikkeling van een management informatie systeem.

2. Aanpak

De Beleidsvisie Rondkomen en dit implementatieplan zijn het resultaat van een goede samenwerking tussen verschillende betrokkenen in- en externe partijen.

2.1 Organisatie/ keten

Betrokken functies	Team/organisatie
Bestuurlijk opdrachtgever	College van B en W
Ambtelijk opdrachtgever	Strategisch team
Kwaliteitsmedewerker(s)	1.Hoorn
Beleid	Team Zorg & Samenleving
Teammanager(s)	Team Rondkomen, 1.Hoorn, Team kwaliteit, 1.Hoorn en Team Zorg & Samenleving
Inkoop	Team Zorg en Samenleving
Communicatie	Team communicatie
Accountmanager Rondkomen	Team Zorg en Samenleving
Accountmanagers economische zaken	Team Economie
Gemeentelijke Belastingen	Team Belastingen
WerkSaam Westfriesland	WerkSaam Westfriesland
Overige interne stakeholders	Verschillende teams (dienstverlening, ICT/ applicatiebeheer, juridische zaken e.d.)
Panel Rondkomen	Diverse partijen
Externe stakeholders	Diverse partijen
Vrijwilligersorganisaties	Diverse partijen

2.2 Planning (gefaseerd)

Actie	Doel/ resultaat	Aanvang implementatie
-------	-----------------	-----------------------

Financiële educatie via het onderwijs	Inwoners zijn vanaf de basisschool financieel vaardig. De gemeente ondersteunt hierin.	Vierde kwartaal 2021
Voorlichting bij life events	Inwoners zijn voorbereid op een (mogelijk) veranderende financiële situatie en worden hiermee financieel vaardig.	Eerste kwartaal 2022
Voorlichting via (grote) werkgevers	Inwoners zijn financieel vaardig en voorbereid op mogelijk moeite met rondkomen.	Vierde kwartaal 2021
Voorlichting via ondernemers/ zzp'ers - organisaties	Inwoners zijn financieel vaardig en voorbereid op mogelijk moeite met rondkomen.	Derde kwartaal 2021
Voorlichting aan uitkeringsgerechtigden	Inwoners zijn financieel vaardig en voorbereid op mogelijk moeite met rondkomen.	Derde kwartaal 2021
Individuele gesprekken bij bijstandsuitkering via WerkSaam	Inwoners zijn op de hoogte van de financiële gevolgen bij het verrichten van betaalde arbeid, zijn financieel vaardig en worden voorbereid op mogelijk moeite met rondkomen.	Tweede kwartaal 2021
Pilot: Werkloont	Inwoners krijgen hulp en inzicht in het voorkomen van een armoedeval. zijn financieel vaardig, worden gestimuleerd te werken en voorbereid op mogelijk moeite met rondkomen.	Eerste kwartaal 2022
Samenwerking via 'RIS-systeem'	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Inwoners proactief benaderen	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021

Hulp bij creëren overzicht	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Rondkomen checks	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Bereken uw recht	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Voorzieningenwijzer	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Eerste kwartaal 2022
Life event	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Eerste kwartaal 2022
Werkende armen	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Derde kwartaal 2021
Ondernemers/ zzp'ers	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Eerste kwartaal 2021
Uitkeringsgerechtigden	Inwoners worden zo vroeg mogelijk bereikt, willen geholpen worden en krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Derde kwartaal 2021
Bijzondere bijstand	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Collectieve aanvullende zorgverzekering	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Vierde kwartaal 2021

Individuele inkomenstoeslag	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Individuele studietoelage	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Meedoen budget	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Derde kwartaal 2021
Kindpakket	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Derde kwartaal 2021
Maatwerkvoorziening	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2021
Pilot: Doorbraakmethode®	Inwoners krijgen de hulp die zij nodig hebben.	Tweede kwartaal 2022
Integrale beleidsvisie schuldhelpverlening Hoorn 2022-2024	Inwoners krijgen hulp bij schulden.	Eerste kwartaal 2022
Schuldenlab Hoorn!	Ontwikkeling en innovatie voor hulp bij schulden.	Derde kwartaal 2022
Voorlichting en informatie	Interne en externe doorverwijzers en inwoners zijn op de hoogte van curatele, bewind en mentorschap.	Eerste kwartaal 2022
Kwaliteit	Meer inwoners worden doorverwezen naar curatoren, bewindvoerders en mentoren waar de gemeente Hoorn een samenwerking mee heeft. Opdrachtgever rol van gemeente Hoorn wordt versterkt.	Eerste kwartaal 2022
Hulp	De gemeente biedt inwoners hulp bij verzoeken toelating, wijziging en beëindiging van curatele, bewind en mentorschap.	Eerste kwartaal 2022
Adviesrecht	De gemeente helpt inwoners het krijgen van de hulp die zij nodig	Eerste kwartaal 2022

	hebben door gebruik adviesrecht bij bewindvoerders waar geen samenwerking mee is.	
--	---	--

3. Financiën

3.1 Budget

De budgetten binnen het sociaal domein staan onder druk. Het doel is om binnen de bestaande (begrote) budgetten de hulp bij rondkomen aan inwoners te bieden die nodig is. Dat is een uitdaging omdat de inrichting en werkwijze binnen 'rondkomen' anders is dan hoe er tot nu toe op de verschillende onderwerpen is gewerkt. Hierdoor is het moeilijk een stabiele inschatting te maken. Daarbij worden er nieuwe taken opgepakt waarvan onbekend is hoeveel inwoners daarvan gebruik willen maken. Dit leidt tot verschuivingen van budgetten, lagere en hogere kosten.

3.2 Begroting

	2021	2022	2023	2024
Onze aanpak: Integraal	€ 321.000	€ 257.000	€ 237.000	€ 227.000
Preventie	€ 52.000	€ 71.730	€ 62.000	€ 62.000
Vroegsignalering	€ 152.994	€ 124.000	€ 129.000	€ 134.000
Inkomensondersteuning	€ 4.042.000	€ 3.863.266	€ 3.749.532	€ 3.631.798
Hulp bij schulden	€ 865.500	€ 920.500	€ 950.500	€ 950.500
Civiele beschermingsmaatregelen	€ 0	€ 82.000	€ 82.000	€ 82.000
Communicatie	€ 10.000	€ 15.000	€ 15.000	€ 15.000
Risico afdekking	€ 0	€ 9.998	€ 18.462	€ 41.196
Totale capaciteit Rondkomen	€ 1.370.694	€ 1.452.500	€ 1.452.500	€ 1.447.500
Totaal structureel	€ 5.443.494	€ 5.343.494	€ 5.243.494	€ 5.143.494
Totaal begroot 2021-2024	€ 5.443.494	€ 5.343.494	€ 5.243.494	€ 5.143.494

3.2 Financiële risico's

- Begrotingstekort binnen het sociaal domein;
- Toename gebruik voorzieningen;
- Open einde regelingen;
- Rondkomen consultants 2.0;
- Capaciteit en
- Resultaten en monitoring.

4. Beheersing

4.1 Kwaliteit

Vanuit kwaliteitsmedewerkers wordt inzet geleverd op het borgen van de kwaliteit binnen 1.Hoorn, Team Rondkomen. Kwaliteitsmedewerkers zijn betrokken en hebben zicht op de resultaten en monitoring. Zij voeren steekproeven en audits uit.

4.2 Communicatie

Inzet op communicatie is onlosmakelijk verbonden met de implementatie en uitvoering van de Beleidsvisie Rondkomen. Dit is een belangrijk onderdeel van de Beleidsvisie Rondkomen. In bijlage 3 van de Beleidsvisie Rondkomen is een communicatiestrategie opgenomen. In nauwe samenwerking tussen de betrokken teams bij de implementatie en uitvoering van de Beleidsvisie Rondkomen wordt communicatie ingezet om bij te dragen aan het eenvoudig, duidelijk en toegankelijk maken van de inzet en dat te versterken.

Communicatiedoelen:

- Inwoners kunnen vroeg signalen herkennen bij geldproblemen, durven hierover te praten en hiervoor hulp te zoeken. Partners helpen hierbij;
- De toegang, informatie en hulp van Team Rondkomen wordt goed gevonden, sluit aan bij de leefwereld en leiden tot meer aanvragen en meer traffic op de website;
- Het thema geldzorgen en actuele informatie is structureel onder de aandacht in de gemeentelijke kanalen en die van partners van 1.Hoorn en
- Partners verspreiden dezelfde boodschap als Team Rondkomen en promoten de (juiste) toegang om (doelgroepen) inwoners te helpen.

4.3 Capaciteit

De capaciteit is een belangrijk onderdeel van de risico's die zijn beschreven in de Beleidsvisie Rondkomen en in dit implementatieplan. Afgezien van de kwaliteit van de capaciteit is de beschikbaarheid een belangrijk onderdeel. Verder is de huidige capaciteit ingeschat op basis van het aantal aanvragen in combinatie met de implementatie en uitvoering van de Beleidsvisie Rondkomen. Hier kleven ook risico's aan die eveneens beschreven zijn. Geprobeerd wordt, mede vanwege de invloed van de coronacrisis, de beschikbare capaciteit goed te monitoren en tijdig een dreigend capaciteitstekort met (eventuele) budgetvraag te melden.

4.4 Samenhang/relatie andere projecten

Het sociaal domein en rondkomen zijn onlosmakelijk verbonden met vele onderwerpen die zich binnen en buiten een gemeente afspelen. Juist de rondkomen-doelgroep is er één die zich kenmerkt door voor te komen in alle lagen van de samenleving.

Er is samenhang met:

- Beheersmaatregelen in het sociaal domein;
- Thematafel financiën;
- Integratie 1.Hoorn;
- Regionale aanpak laaggeletterdheid;
- Wet inburgering;
- Samenwerking interne en externe partijen en
- Wijkprogramma's.

5. Evalueren

5.1 Evaluatiemomenten

Er vindt periodieke rapportage over het sociaal domein plaats, waar rondkomen onderdeel van is. Na afloop van ieder kalenderjaar vindt er een evaluatie op hoofdlijnen plaats en wordt er een verslaglegging van die evaluatie aan de gemeenteraad gezonden.

Intern vindt er na afloop van ieder kwartaal een interne periodieke evaluatie plaats. Dit is een samenwerking tussen kwaliteit, de teammanager van Team Rondkomen en beleid.

Bijlage 3. Communicatiestrategie

De gemeente Hoorn zorgt voor proactieve inzet van communicatie die aansluit bij de belevingswereld van inwoners. Een gevoel van herkenning en vergelijking in hun situatie is belangrijk voor een inwoner. Zo wordt de stap naar hulp en ondersteuning kleiner en wordt gezorgd voor een prettige benadering.

Interne doelgroepen

- Gemeenteraad;
- College;
- Wethouder;
- Ambtelijke organisatie/ ambtenaren direct- en indirect betrokken bij het onderwerp;
- Medewerkers van 1.Hoorn en
- Panel rondkomen.

Externe doelgroepen

- Bestaande samenwerkingspartners;
- Nieuwe samenwerkingspartners en
- Inwoners van de gemeente Hoorn.

Communicatiestrategie inwoners

Het voorkomen van financiële problemen begint bij de bewustwording, hierover praten verlaagt de drempel om contact te zoeken. Het doel van de communicatiestrategie is dat de inwoner geïnformeerd en gemotiveerd wordt om advies en hulp te vragen bij de gemeente Hoorn. Daarnaast draagt deze strategie bij aan de toegankelijkheid en bekendheid van schulden en de schuldhulpverlening. Dit werkt ondersteunend aan het behalen van de ambities uit deze beleidsvisie.

De boodschap en communicatiemiddelen worden aangepast voor de verschillende doelgroepen. De doelgroepen in de communicatie zijn zowel de inwoners van de gemeente Hoorn als de externe samenwerkingspartners. In de communicatie wordt gebruik gemaakt van actuele, betrouwbare en begrijpelijke informatie en een duidelijk handelingsperspectief.

Pijlers van de strategie:

- **Signaleren van problemen en inwoners motiveren**
De doelgroepen en samenwerkingspartners informeren over het herkennen van financiële problemen, zodat meer mensen dit kunnen signaleren. Onder andere bij zichzelf en daarop actie durft te ondernemen, maar ook dat de sociale omgeving en netwerkpartners zo vroeg mogelijk signaleren en doorverwijzen naar Team Rondkomen.
- **Afzenderschap onderbrengen bij 1.Hoorn**
Informatievoorziening loopt via communicatielijn en huisstijl van 1.Hoorn.
- **Drempel verlagen door ervaringen te delen**
De drempel om hulp te zoeken verlagen kan bevorderd worden door te communiceren over financiële problemen, hiervoor laten zien dat anderen ook hulp zoeken en wat hen dit heeft gebracht. Door de inzet van verhalen over de ervaringen en de verbindende rol van netwerkpartners kan hulp zoeken makkelijker worden. Hier wordt ook gebruik gemaakt van 'gadgets' die inspirerend werken of een boodschap bij zich dragen.
- **Toegankelijkheid vergroten**
Informatie moet eenvoudig en duidelijk vindbaar zijn. Informatie over wat een inwoner zelf kan doen, maar ook over waar zij terecht kunnen. Ook is het belangrijk dat de verwachtingen en stappen in een schuldhulpverleningstraject duidelijk zijn (bijvoorbeeld de duur), zodat inwoners weten wat hen te wachten staat.

De brieven en overige communicatie berichten zijn begrijpelijk voor de doelgroepen, volgens de standaard van Helder Hoorns.

Verbeteren op basis van bezoekersinformatie van de website, structureel onder de aandacht brengen van de toegang tot hulp. Bijvoorbeeld door cliënten te informeren over overstap naar 1.Hoorn en 'mijn 1.Hoorn' (project digitaal portaal), communicatie naar ondernemers/zzp'ers of door middel van een thematische publiekscampagne.

- **Promoten van informatie, diensten en toegang van 1.Hoorn/Team Rondkomen**

De doelgroepen worden periodiek geïnformeerd door middel van gemeentelijke kanalen, zoals sociale media, het stadsnieuws en via digitale nieuwsbrieven, wijkkranten (Kersenboogerd, Grote Waal, Hoorn-Noord).

Samenwerkingspartners, zoals stichtingen, scholen, werkgevers, huisartsen en woningcorporaties, worden periodiek voorgelicht over de schuldhulpverlening en voorzieningen voor inwoners die moeite hebben met rondkomen. Ook worden zij voorzien van informatieve folders en een toolkit/ sociale kaart.

- **Communiceren over mijlpalen, projecten en activiteiten**

De thema's binnen rondkomen onder de aandacht brengen, zodat deze vaak gezien en gelezen worden. Onder andere bij nieuwe diensten/activiteiten, nieuwe acties, themaweken/ themadagen en landelijke (corona)actualiteiten. Bijvoorbeeld de doelgroep informeren over de uitstelmogelijkheden gemeentelijke belastingen.

- **Eenduidig communicatie met en via netwerkpartners en de regio Westfriesland**

Zorgen dat er meer verbinding komt tussen partners en regiogemeenten. Met name in het uitdragen van dezelfde boodschap en het promoten van de (juiste) toegang promoten om de doelgroepen te helpen.

- **Verbinding leggen door interne betrokkenheid.**

Interne aanpalende beleidscollega's en uitvoerende collega's moeten goed om te hoogte zijn van ontwikkelingen van Rondkomen zodat zij dit kunnen toepassen en verweven in andere beleidsactiviteiten en verbindingen kunnen leggen. Bijvoorbeeld door informatiesessies en informatie via het sociale intranet.

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1

Postbus 603

1620 AR Hoorn

T 0229 25 22 00

www.hoorn.nl

